ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ Թէ գաւառաց համար
Տարեկան 7 մէճիտ
Վեցամսեայ 3 1/2 »
Եռամսեայ 2 »
Օտար երկիրներու համար 40 ֆր.
Վեցամսեայ 20 »
Եռամսեայ 10 »
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ, բաց ի Ռուսթ Լօքալէն։
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի՝ 115 ղրուշի փուլն 100 ղրուշի հաշուով։
Նամակները կ'ուղղուին առ ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՆ
38, Պապը Ալիի Ճատտէսի, Կ. Պոլիս

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

«بوزانتيون»
ارمنیجه یومی غزته
صاحب امتیاز و مدیر مسئول
بوزانت كچيان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی باب عالی جاده‌سنده ۳۸ نومرولی
دائره مخصوصه‌ده‌در

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KETCHIAN
Bab Aali Djaddéssi, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

Ա· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 41 | ՈՒՐԲԱԹ 1896 ԴԵԿՏ· 20/1 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1897 | 27 ՐԷՃԷՊ 1314· 20 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 1312 | Ա· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 41

ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Ինչպէս արդէն ծանուցինք, այն գաւառացի բաժանորդներ որք ուրիշ կերպիւ դրամ ղրկելու դիւրութիւն չունին, կարող են նամակադրոշմ ղրկել՝ 100 ղրշ.ի տեղ 115 ղրշ.ի հաշւով, պայմանաւ որ իրենց նամակներն ապահովագրուած ըլլան, ինչպէս ամէն նամակներ որք արժէքաւոր թուղթ կը պարունակեն։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 1896 ԴԵԿՏ. 20/1 ՅՈՒՆ. 1897

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԴՐԱՄՕԺԻՏԷՆ ՀՐԱԺԱՐՈՂՆԵՐԸ

Այո՛, ասանկներ ալ կան, Դրամօժիտէն հրաժարողներ։ Տնտեսական անձկութիւնն անպաստ փոփոխումներ յառաջ կրնայ բերել ընկերային պայմաններու մէջ. բայց երբեմն՝ անուղղակէս՝ նպաստաւոր փոփոխումներու ալ պատճառ կըրնայ ըլլալ։ Մինչեւ իսկ անհատական և ընկերական ազնիւ ձիրքեր կան որք տնտեսական անձկութեան ժամանակի մէջ միայն կը յայտնուին։

Հատ մը երեկ յիշեցինք, խօսելով Փոքր Ասիա դարձած Հայերուն ստացուածքին մասամբ երեւան հանուելուն վրայ, թէ ինչպէս անոնք որոց խղճին թողուած էին դրամներ և արժէքաւոր ինչքեր, ամէն բան ինքնաբերաբար կը բերեն կը յանձնեն Պատրիարքարանի Ցանձնաժողովին։

Ուրիշ օրինակ մ'ալ կարդացինք Ականէն գրուած նամակի մը մէջ, որ կըսէ թէ հոն գտնուած աղքատիկ և կարօտեալ ազգայինք ոմանք ինքնաբերաբար ետ կեցած են բարեսէր անհատներու կամ մարմիններու կողմէ իրենց առաջարկուած նպաստէն, ցոյց տալով իրենցմէ աւելի կարօտ վիճակի մէջ գտնուող աղքատներ որպէս զի անոնց պէտքերն աւելի կարեւոր չափով մը հոգացուին։ Նամակագիրն որ այլադաւան մ'է զարմանք ցուցում կը յայտնէր այս վեհերաութեան համար։

Հայ սեղանաւոր մ'ալ որ մեծ գործեր ունեցած է Փոքր Ասիոյ վաճառականներուն հետ՝ անցեալ օր զարմանքով կը պատմէր մեզ թէ ներսերէն վճարումներ կ'ընդունի այնպիսի տեղերէ և այնպիսի անձերէ զորս տնտեսական անձկութեան պատճառաւ անկարող կը համարէր այս պահուս բան մը վճարելու։ Բայց այս Փոքր Ասիացի վաճառականներ չեն ուզեր որ իրենց ստորագրութիւն արատաւորի, ինչ որ ալ ըլլայ իրենց արդի տնտեսական և ընկերական վիճակն։ Ուստի, կը վճարեն մաս մը բան, հազար ներողութիւն խնդրելով որ ամբողջը մէկէն չեն կրնար, և յառաջիկային համար խոստանալով վերջնապէս կարգադրել իրենց հաշիւը։ Հայ սեղանաւորն այնքան խղճմտութիւնը շատ գովելի բարեմասնութիւն մը կը համարէր մերայիններէ վրայ։ Մեք ալ կ'ըսենք թէ կան ազնիւ ձիրքեր որք աղքատութեան, նեղութեան, տնտեսական անձկութեան մէջ միայն երեւան կ'ելնեն։ Ասիկա ճշմարիտ է անհատներուն համար ալ, հասարակութիւններուն համար ալ։ Ուրֆայի և Այնթապի Հայերուն եկեղեցական և դպրոցական գործերու մէջ ցուցած գովելի հոգածութիւնն ալ նոյն իրողութիւնը կը ճշմարտէ հասարակային մարմիններու վրայ։

* *

Դրամօժիտէն հրաժարողներ եղան վերջին ամիսներուն մէջ։ Հրաժարողներն այնպիսի անձեր էին որք տարբեր պայմաններու մէջ միտքերնին դրած էին ճոխ դրամօժիտով ամուսնանալ։ Բայց տնտեսական անձկութեան մէջ խորհեցան որ աղջիկներուն հայրերը դրամօժիտ վճարելու կարողութիւնը կորուսած են։ Դիւրաւ կը հասկցուի թէ լաւ եղեան համաձայնութիւն մը հաստատուեցաւ երկու կողմին մէջ։ Փեսան դրամօժիտէն հրաժարեցաւ։ Հարսն և հարսին ընտանիքն հրաժարեցան հարսնիքի շռայլութիւններէն, փեսին կողմէ սպասուած ծանրագին նուէրներէն, և կազմուելիք ընտանիքին էնտանական պարզ ոճով յարդարուելուն հաճ և հաւան գտնուեցան։ Այսով փեսացուն քաջալերուեցաւ, իր հաշիւը գտաւ գործին մէջ, և շատ ուրախ եղաւ ամուսնանալով։— Այսպիսի դէպքեր բաւական թուով պատահեցան, և մտածել կուտան մեզ թէ ինչո՛ւ համար այս գրութիւն չընդհանրանայ։ Արդէն Դրամօժիտը մեծ մասամբ ինչո՞ւ կը պահանջուի.—Որովհետեւ փեսան հաշիւ կընէ թէ Պոլսոյ նման միջավայրի մէջ հարսնիք մը կազմակերպելու համար սաչափ արտասովոր ծախքեր կան, թէ սաչափ ոսկիի բան ալ հարսին և անոր պարագաներուն նուէր տալ պէտք է, թէ սպասուհի մը (եթէ ոչ նաև սպասաւոր մը) անհրաժեշտ պիտի ըլլայ, և թէ այս ամէն ծախքերն իր դրամագլխէն չխորելու համար, խոհեմութիւն է մէկ անգամէն պահանջել իբրեւ դրամօժիտ։—Քանի որ Դրամօժիտը մեծ մասամբ այս հաշիւին վրայ հիմնուած է, վերցնենք պատճառն, և արդիւնքն ալ չի՞ վերնար միթէ։ Ընկերային անպատեհութիւններու համար միօրինակ և վերջնական դարման նեթէ փնտռենք՝ ի դերեւ կելնեն մեր ջանքեր։ Մասնակի միջոցներն ալ բան մ'են։ Դրամօժիտը մեր մէջ ամուսնութիւններուն արգելք ըլլալով ընկերային անպատեհութիւն մը դարձեր է։ Ասոր մասնակի դարմանն է, ըստ մեզ, դրամօժիտ խնդրողներուն գլխաւոր առարկութիւնը մէջտեղէն վերցնել։—Հարսանեկան արարողութիւնները պարզենք։ Կառքերուն ու կոչնականներուն թիւն իջեցնենք։ Պերճանքը, շռայլութիւնը ջնջենք բոլորովին։ Արդէն անանկ կը վայլէ, երբ տնտեսական գործերուն անշահ վիճակն ակներեւ է։ Թանկագին ընծաները, Բերայի մեծ դերձակուհիներուն կարել տրուած ծանր հագուստներն և կահագործներուն սուղ հաշիւները բառնանք ամուսնութեան պիւտճէէն։ Ամէնէն մեծ ընծան Սէրն է· ա՛ն թէ որ կայ, ամէն բան կայ Ամուսնութեան մէջ։ Մեր աղջիկներն ալ թո՛ղ միտքերնին դնեն թէ ամուսնական վիճակը ծուլութեան, անգործութեան, քմահաճ արդուզարդի վիճակ մը չէ· թէ քանի որ իրենց հայրն իրենց համար վճարելու հարիւրաւոր և հազարաւոր ոսկիներ չունի տրամադրելի, իրենց պարտքն է սիրով համակերպիլ առանին աշխատութիւններու՝ կազմելի ընտանիքին մէջ, եւն. եւն.

* *

Այս կերպով տեղի չի մնար անոնց երկիւղին որք կը կարծեն թէ Հիմենեան ջահերն ընդ երկար մարած պէտք է մնան մեր մէջ, տիրող տնտեսական ու դրամական տագնապին պատճառաւ։

ՀԱՄՈՅԹԻ ՆՈՐ ՄԻՋՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՀԱՄԱՐ

Ձեր պատուական լրագրոյ 34 թուոյն մէջ «Ազգային Հիւանդանոցին վիճակը» վերնագրով նոյն հաստատութեան տխուր կացութեան վրայ ակնարկ մը նետելով՝ Ս. Ծննդեան այցելութիւններէն զերծ մնալ ուզողները նիւթական նուէրներ տալ կը հրաւիրէիք։ Մշտատեւ և շահաւէտ գործ մը կուզամ ցոյց տալ Պատ. Հոգաբարձութեան։ Հիւանդանոցն ունի մոմարան մը ուր կը պատրաստուին բաւական մաքուր, կոկիկ և աժան մոմեր ամէն տեսակ, ուսկից կարծեմ տարին 400 ոսկիի հասոյթ մը կուգայ։ Անգին գաւառներն իրենց եկեղեցիներուն համար զուտ մեղրամոմէ մոմ կը թափեն։ Բաբերդու և Երզրումի մէջ մօտէն քննած եմ որ մեղրամոմին հօխան 17—18 ղրշ.ի կը գնեն, զանազան ծախքերով միասին մէջտ տեմնուած է որ 20 ղրշ.է աւելի կը նստի եկեղեցիներուն վրայ։ Բայց այն ալ ո՛ւր էր թէ կոկիկ և մաքուր բաներ ըլլային· առ ի չգոյէ վարպետի զուտ դեղին մեղրամոմը կը սեւնայ կամ կաթսային մէջ շատ եռալով կը պակսի։ Միւս գաւառային քաղաքներն ալ Երզրումէն և Բաբերդէն լաւ վիճակ մը չունին։ Գուցէ աւելի վատ։ Թող Հիւանդանոցին Պատ. Հոգաբարձութիւնն ամէն կողմ մէկմէկ նմոյշներ ղրկէ մոմերու, և թող խոստանայ 20 ղրշ. էն վար ապրանք ընել գաւառաց եկեղեցիներուն վրայ։ Միւս կողմէ մոմարանը թող յանձնուի աւելի կարող անձնաւորութեան մը, և թող վստահ ըլլայ թէ քիչ ժամանակէն Հիւանդանոցին տարեկան 1000 ոսկիէն աւելի եկամուտ մը կաւելնայ. գաւառային եկեղեցիներուն մոմերը աւելի աժանկէկ և գեղեցիկ ըլլալով հանդերձ։ Մէկ երկու ամիս առաջ Հոգաբարձութեան Դրասենեակի գրագիրներէն մէկուն առաջարկեցի, որ պատասխանեց թէ պէտք է որ գաւառներէն գրուի։ Ոչ, գաւառացիք շատ քիչ գաղափար ունին Հիւանդանոցի մոմարանին վրայ, պէտք է Հոգաբարձութիւնը գրէ ամէն կողմ, և հասկցնէ իրենց մոմին կոկիկութիւնը, փայլունութիւնն և մանաւանդ աժանութիւնը։

Նաև գաւառային եկեղեցիներուն մէջ Երուսաղէմայ Ս. Յակոբայ վանուց մասնաւոր պնակներ և գանձանակներ կան։ Ինչո՞ւ գաւառներն ամէն եկեղեցի գանձանակներ չըլլան Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցին համար։ Միթէ՞ գաւառացիք նուազ օգտուած են այս մեծ հաստատութենէն, և եթէ այդ գանձանակներն հաստատուին, ո՞ր գաւառային քաղաքն է որ տարին գոնէ 30—40 ոսկի չկցնէ անդ։ Գ. Ս. Ա.

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ՀԱՅԵՐՆ Ի ԹՈՒԼՂԱՐԻԱ

ՎԱՌՆԱ, 17 Դեկտ.

Ինձ պատմեցին Խասգեղի Ս. Ներսէսեան վարժարանի յաջողակ աշակերտներէն միոյն մասին, որ ընտանիքով հոս եկած էր։ Արդէն գրեցի թէ հոս Վառնա եկած գաղթականներու մի մեծ մասին խեղճութիւնն հիւանդութիւններ յառաջ բերած է իրենց մէջ։ Տղան ամռան զգեստով եկած էր, հոս պէտք եղածին չափ սնունդ և պատսպարութիւն չգտնելով կը հիւանդանայ, բայց մեռած պահուն բառ մը կ'ըսէ իր մօր որ տեղւոյս գաղթականներուն մէկ մասին վիճակը կը պարզէ. «Մայրի՛կ, կ'ըսէ հոգեվար տղան, եթէ հոս չգայինք, չէի մեռներ, անանկ չէ՞»։

Շատ ազգայիններ տակաւին հիւանդանոցներն են, որոց դիրքն ու տեղը նշանակեր էի նախորդ նամակովս։ Օտարազգի մարդասէրներէ նպաստ հաւաքելու համար մեծ ճիգեր կը թափուին։ Մերայինք ալ կ'աշխատին բեռ չըլլալ։ Բայց բաւական գործ չկայ։ Ձմեռը շատ խիստ է։ Եթէ ձրի չղրկուին մ'ըլլայ, շատեր միտքերնին դրած են դառնալ Պոլիս։ Կայսերական Ընդհանուր Ներման լուրը մեծ ուրախութեան պատճառ եղաւ։ Կը յուսացուի որ դարձող գաղթականներն ալ պիտի օգտուին ներումէն. որովհետեւ պուլկար թերթերէն իմացանք որ քիչ շատ բաղդաւոր վիճակի մէջ Փիլիպէ եկած հայ գաղթականներէն շատեր երկաթուղիով դարձեր են Կ. Պոլիս, և ասոնց գրած նամակներէն կ'իմացուի թէ քաղաքավար ընդունելութիւն գտեր են Օսմ. պաշտօնէից կողմէ։ Հետեւապէս, սխալ է այն կարծիք թէ ետ դարձողներուն խստութիւն կ'ըլլայ։ Այս տեղեկութիւն շատ լաւ տպաւորութիւն ըրաւ գաղթականներուն վրայ։

Նախորդ նամակներովս ձեզ ներկայացուցեր էի մարդասէր անձնաւորութիւն մը որ աղքատներուն և հիւանդներուն վիճակը կը քննէ, անոնց ալեկութիւն ընել կ'աշխատի, այն է՝ Սըր Արթուր Հէյդըր։ Այս մարդ և իր բարեսիրտ տիկինը, Լէտի Հէյդըր, պտըտեցան քաղաքէս զատ նաեւ Ռուսճուգ, Շումլա և Պուրկաս, ու լսեցի որ շատ թշուառ վիճակի մէջ գտեր են հոն գտնուող հազարաւոր Հայեր։

* *

Բէհչէդեանի ընթերցողներն իրաւունք ունին ինձ հարցնելու որ եթէ մեծամասնութիւնն այսքան խեղճ վիճակի մէջ է, փոքրամասնութիւն ի՞նչ կ'ընէ։ Ա՞ն ինչ վիճակի մէջ է։— Այս փոքրամասնութիւն կը բաղկանայ անոնցմէ որք բանուկ արհեստ մ'ունէին ձեռքերնին, կամ քիչ շատ կարեւոր գումար մը (քանի մը հարիւր ոսկի) հետերնին բերած էին։ Օրինակի համար, գաղթական հացագործներուն, գաղթական ձկնորսներուն մէջ կան որք աւելի վարպետ են քան տեղացիներն։ Հայ հացագործները գործ գտան փուռերու մէջ, ուր ալիւրներու աւելի աղէկ խառնուրդ (խամոր) ընել գիտնալով, աւելի սպիտակ, աւելի համով հաց կրցին հանել։ Կարգ մը անձինք այս կերպով գործ մը գտան։ Մեր այն ձկնորսներ ալ որք իրենց գործիքներն հետերնին բերած էին, տեղւոյս ձկնորսներու մէջ դուն ուրեք տեսնուած կամ հոս սուղ ծախուած ձուկի տեսակներ առատօրէն բռնելով, ապրուստնին չհեցան և պատիւ բերին իրենց դասակարգին։ Դրամագլուխ ունեցողներն ալ նպարավաճառի և ուրիշ խանութներ բացին։ Հայ դրագէտ մը իր հօր հետ կառք մը գնեց զոր վարձու տուած է, և ստացած ամսականովը կ'ապրի։ Հայ վարժապետներ ալ ժիւր... կ'ընեն, կամ լեզուի դասեր... Ասոնք գործեր, եթէ բաւական չափով գոհ կ'ըլլաք։ — Բայց այս գործ մը գտնողներն իսկ ի՞նչ թիւ կը կազմեն՝ բաղդատմամբ մեծամասնութեան, որ ո՛չ բանուկ արհեստ մը ունէր ո՛չ դրամագլուխ։ Հապա հիւանդները, ինչպէս աշխատին անոնք։ Աւուրչէքով աշխատող բանուորները (ըէնչպէրները) օգն աղէկ եղած օրեր թերեւս օրական կը գտնեն, կամ նաւահանգստի շինութիւններուն կ'աշխատին։ Բայց մրցումը սաստիկ է նոյն իսկ այս տեսակ օրականով գործերուն մէջ, որովհետեւ խեղճերուն թիւը մեծ է։ Զմռանք որ Պուլկարներն ալ իրենց խեղճերն ունին հոգալու։ Տեղացիներուն հազա՛ր շնորհակալութիւն, որովհետեւ իրենց ձեռքէն եկած բարիքն ըրին։ Բայց անոնց ալ միջոցները սահմանափակ են, և օգնութեան կարօտ գաղթականներուն թիւը խիստ մեծ է։ Եթէ դրամական դիւրութիւն գտնեն, ապահով եմ որ շատեր պատրաստ են Պոլիս դառնալ։

* *

Մենք կը կարծէինք թէ Փիլիպէ գտնուած գաղթականները բարեկեցիկ վիճակի մէջ են։ Անոնք ընդհանրապէս անցագրով Երկաթուղիի ճամբով գացեր էին Փիլիպէ։ Բայց հիմա կը լսենք թէ չորս հարիւրի չափ Հայեր հոն օգնութեան կարօտ վիճակի մէջ կը գտնուին։ Տեղւոյն ազգայինք նպաստամատոյց յանձնաժողով մը կազմած են, որ այլադաւան մարդասէր Պարոններու և Տիկիններու աջակցութեամբ, կ'աշխատի ամէնէն ստիպողական կարօտութիւններուն դարման տանիլ։ Ձրի նպաստ կը տրուի հիւանդներուն միայն։ Միւսներէն ո՛ւ և է գործ մը, աշխատութիւն մը կը պահանջուի։ Կիներուն և աղջիկներուն կար կը տրուի։ Ձեռ գիտեր թէ մանչերն արհեստի՞ պիտի դրնեն թէ դպրոցի։ Բայց անոնք որ Պոլիս չդառնան, պիտի հարկադրին գործ մը բռնել։ Անոնք որ վարպետ խոհարար են, կամ տուն տեղ կառավարած քաջավարժ սպասուհի, բաւական գոհացուցիչ ամսականով գործ գտեր են իրենց այն գաղթական ազգայիններուն քով որք բարեկեցիկ վիճակ մ'ունին։ Մինչեւ իսկ լսեցի թէ հայ խոհարարի և սպասուհիի պակասն զգալի եղեր է այս վերջնոց համար։— Այս գաղթային հոսանքը մեզ համար նոր ապացոյց մը եղաւ թէ ո՛րքան իրաւունք ունէին մեր հայրերն ու պապերն երբ «ձեռքի արհեստը թեւին պիլէզիկն է» կ'ըսէին։ Խ. Ե.

ՍԱՄԱԹԻԱ

Խասգեղի, Գասըմ Փաշայի, Ղալաթիոյ և Բերայի թաղերուն վրայ խօսելու ատեն՝ կարելի՞ էր միթէ անյիշատակ անցունել Սամաթիան, որոյ թաղային գործեր ոչ նուազ արդահատելի վիճակի մէջ կը գտնուին։ Սամաթիա, երկնակի հրդեհներու ու երկրաշարժին պատճառած աւերումներէն հազիւ ուրեմն աչք բացած, տնտեսական տագնապին հետեւանքով՝ կրկին անգամ կը մատնուի անձկութեան։

Ս. Գէորգայ վեհաշուք եկեղեցին կիսովին թափուր, Սահակեան և Վարդուհեան վարժարանները անկերպարան, Թաղ. Խորհուրդ, Հոգաբարձութիւն, Աղքատախնամ, Վարժարանաց օժանդակ մարմինք՝ կազմալուծեալ։ Տարւոյս Մայիսին մէջ, Սամաթիա, լաւ տարրերէ Թաղ. Խորհուրդ մ'ընտրած էր որ հակառակ Ս. Պատրիարքին առաջարկութեան և Թաղեցւոց վստահութեան՝ գրեթէ ամբողջութեամբ կը հրաժարի։ Թաղեցիք համոզուած թէ կրկին քուէարկութիւն մը նոյն արդիւնքը պիտի ունենայ, կը նախընտրեն՝ իբր առժամեայ Թաղ. Խորհուրդ՝ վեցանուն ցանկ մը ներկայացնել Պատրիարքարանի որ կը փութայ վաւերացնել։ Առժամեայ Խորհուրդին անդամներէն չորսը՝ դարձեալ ըստ վաղեմի սովորութեան, կը հրաժարին։ Այժմ երկու անձինք միայն մնացած են որք գովելի հաստատամտութեամբ կը շարունակեն՝ չուզելով թաղային գործերն անիշխանութեան մէջ թողուլ։

— Բայց ո՞ւր պիտի երթայ այս վիճակ, կը հարցնեն Սամաթիացիք իրաւամբ։ Սամաթիա միշտ գուրգուրանք ունեցած է իր վարժարաններուն վրայ. ամէնէն մեծ զոհողութիւններն անոնց համար ըրած է։— Ներսէսեան և Սահակեան, թաղային այս երկու կրթական հաստատութիւնք՝ էր երբեմն՝ Կ. Պոլսոյ Հայոց կրթութեան համար մեծ դեր մը կատարեցին։ Իսկ հիմա ի՞նչ անկում։ Մի քանի ամիս առաջ՝ Սամաթիոյ Երկսեռ Վարժարանաց ամսական ծախքն էր 6,000 ղրշ. որոյ 2,000ը կը վճարէր Թաղ. սնտուկը, մնացեալը կը հոգացուէր թոշակներէ և Սանուց ընկերութեան նպաստներէն. 400-450 երկսեռ աշակերտ ունէր. այսօր հազիւ 180-200, որոց համար Թաղ. Խորհուրդը կը վճարէ 1,500 ղրշ. և 500 մ'ալ պիտի գոյանայ եղեր թոշակներէ։ Այս փոքր գումարով պիտի ապրին դաստիարակ, դաստիարակուհի, ուսուցիչներ, տնօրէն, տնտեսուհի, եւայլն։ Սահակեան համբաւաւոր վարժարանն ամենապարզ նախակրթարան մ'է այսօր։ Իրաւ է որ Թաղ. սնտուկը 1,500 ոսկւոյ չափ պարտք ունի որոյ տոկոսն ստիպուած է անխափան վճարել՝ իր վարկը չկորսնցնելու համար։ Իրաւ է որ՝ Թաղէն մեկնած են 60-70 քիչ շատ բարեկեցիկ ընտանիքներ։ Իրաւ է որ եկեղեցւոյ կալուածոց հասոյթք նուազած են, սակայն ասոնց և ո՛չ մին անդարմանելի է։ Թաղն ամէն բանէ առաջ մարդու պէտք ունի։ Եթէ առաջ Ազգ. պաշտօնները փառասիրութեան կամ ձանձրոյթի պատճառներ էին, այսօր տնտեսական անձկութեան մէջ առաքինութիւն է առաջարկեալ պաշտօնն ընդունիլ, և ամէն անհատ իրեն վիճակած աշխատութեան և զոհողութեան բաժինը կատարելու է։

* *

Սամաթիացիք պէտք է արժանապատուութեան խնդիր նկատեն իրենց՝ նախ և առաջ ընտրել օրինաւոր Թաղ. Խորհուրդ մը՝ որպէս զի կազմակերպէ թաղային գործերն, արդիւնաւորէ եկեղեցւոյ կալուածները։ Պէտք է զբօսցել լեզուէ հասկցող և դպրոցը սըրտանց սիրող անձերէ Հոգաբարձութիւն մը կազմուի, որպէս զի կարելի միջոցներով բարձրացնէ Սահակեան վարժարանի դիրքը։ Պէտք է գործէ մանաւանդ Սահակեան Սանուց ընկերութիւնն, որ թաղային վարժարանաց պահապան հրեշտակն եղած է։ Հապա իրենց բերնին պատառն ուրիշին տուող այն առատասիրտ Թաղեցիներն ո՞ւր, ինչպէ՞ս պիտի հանդուրժեն որ ձմռան եղանակին՝ 150է աւելի հիւանդ և բազմակարօտ ընտանիքներ գտնուին և իրենք չունենան Աղքատախնամ մը՝ որ ո՛ւ և է դարման տանի։ Իրաւ է որ Աղքատախնամի պաշտօնն ալ Թաղ. Խորհուրդը կը կատարէ առայժմ, բայց կարելի՞ է որ առանձին մարմնոյ մը չափ օգտակար ըլլայ և ամէնուն հասնի. մանաւանդ երբ բաժնեգին չի հաւաքուիր և պահեստի 40-50 ոսկին է որ առձեռն պէտքերու կը ծախսուի։ Իւրաքանչիւր Թաղ պէտք է նախ իր կրցածն ի գործ դնէ, իր վարչական մեքենան կազմէ, որպէս զի պաշտօնական մարմնոց ձեռքով կատարուելիք օգնութենէն արժանաւորագոյնները չզրկուին. ակամայ զեղծումներ չգործուին. Թաղուն կարօտութիւններ մոռացութեան չմատնուին. ուսանող մանկութեան թանկագին ժամերն յումպէտս չվատնուին, եկեղեցւոյ հասոյթներն արդիւնաւորին, եւն։ Թաղային եռութիւններ, անձնական հակառակութիւնք և բարեխղճաբար աշխատող ազնիւ անձնաւորութիւնները վշտացնել աններելի յանցանք են մանաւանդ տնտեսական արդի անձկութեան մէջ։

Մենք այնքան հաւատք ունինք Սամաթիոյ ազգայնոց գործունէութեան, պարկեշտութեան և թաղին արժանապատուութիւնը պատկառելի դիրքի մէջ պահելու նախանձախնդրութեան վրայ որ աներկմիտ ենք թէ մօտաւոր ժամանակի մը մէջ բախտ կ'ունենանք ողջունել իրենց ուսումնասիրութեան, աղքատասիրութեան և թաղային բարւոք մատակարարութեան յաջողութիւնները։ Գր. Մարգարեան

ՁՐԻ ԴԱՍԱԳԻՐՔ

Բիւզանդիոնի մէջ կարդացինք թէ Միհրան էֆ. Աբիկեան ձրիապէս պիտի հայթայթէ Խասգիւղի Ս. Ներսէսեան վարժարանի աշակերտաց թուրքերէնի դասագիրքերն որքան որ ալ պէտք լինի։ Աբիկեան էֆ. գաւառացի ուսանողաց համար ալ մեծ քանակութեամբ թուրքերէնի դասագիրքեր յատկացուց ժամանակին, հիմակ ալ Խասգիւղի աղքատ ուսանողաց համար ըրած զոհողութիւնը շնորհակալու[թեան]

թեան արժանի է ։ Բայց Խասգիւղի Թաղային՝ Թրքերէնի դասագրքերէն զատ՝ հայերէնի և այլ ուսմանց դասագրքերու ալ պէտք պիտի ունենան բնականաբար ։ Կը յայտարարեմ թէ, ի նպաստ գաւառացի ազքատ ուսանողաց հաւաքուած գրքերէն տակաւին բաւական քանակութեամբ մնացած ըլլալով, պատրաստ եմ անոնցմէ յատկացնել պէտք և կարելի եղածին չափ՝ Խասգիւղի ազքատ ուսանողաց ։

Կը յուսամ որ յարգելի Նուիրատուք չեն նեղանար այս որոշմանս համար ։ Խասգիւղի տղայք ալ ազգին զաւակներն են։ Ցարդ 17 գաւառ ձրի դասագիրք ղրկուեցան ։ Մօս մ'ալ Խասգիւղցւոց կուտանք, ինչ կըլլայ ։ Վաղը եթէ գաւառի մը համար գիրք պէտք ըլլայ, մեր ազգն ալ առատաձեռն է։ Անոնց համար այս ձմեռ պէտք եղածն է ուտեստ և հագուստ ամէնէն առաջ ։ Գիրքը՝ գարնան ։ Մինչև գարուն, Նուիրատուք կրնան գրքերու նոր մթերք մը գոյացնել, եթէ ուզեն։

Նուիրուած դասագրքերէն պատրաստ ենք յատկացնել նաև, որքան որ կարենանք, Գասըմ-Փաշայի և այլ թաղերու ազքատիկ ուսանողաց, երբ փակ մնացող դպրոցները բացուին ։

Ե. Գ. Փալադեան

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔՈՒԲԱ

Եւրոպական տէրութիւնք, կըսէ Թայմզ, ծանուցեր են Միացեալ Նահանգաց թէ իրենք չեն կրնար չեզոք մնալ եթէ ամերիկեան կառավարութիւնը ճնշում բանեցնէ Սպանիոյ վրայ ։ Գերմանիա Սպանիոյ կողմը պիտի բռնէ եթէ Միացեալ Նահանգները Քուպացիներուն թիկունք ըլլան։

—Միւս կողմէ, Միացեալ Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարութիւնը պաշտօնապէս կը հերքէ այն լուր թէ Գերմանիա ծանուցած ըլլայ Միացեալ Նահանգաց թէ մտադիր է Սպանիոյ կողմը բռնել ։ Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Սպանիա պիտի մերժէ Միացեալ Նահանգաց միջնորդութիւնը ։

—Նիւ-Եորք Հէրըլտի Քուպայի թղթակիցն անցեալ շաբթու տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Վէյլէր զօրավարին հետ՝ Արտեմիսա-Կրանտէ բանակատեղին՝ Բինար-Տէլ-Րիօ նահանգին մէջ ։ Զօրավարն ըսաւ. «Ես այնպէս կը նկատեմ թէ այդ նահանգը կարելի է մէկ քանի օրէն խաղաղեցնել. իմ տրամադրութեանս տակ ունիմ քսանեւվեց վաշտ՝ իւրաքանչիւրն ութ հարիւրէն հազար հոգինոց, որք ամէն բան փճացուցին, որով Քուպացիներն ստիպուած են կամ անձնատուր ըլլալ և կամ անօթութենէ մեռնիլ ։ Ես լաւ գիտեմ թէ Մաչէօ երբ մեռաւ երեք օրէ ի վեր բան կերած չէր ։ Նաև գիտեմ թէ ո'ւր կը գտնուի Մաչէոյի մարմինը, սակայն չեմ ուզեր դիակը գերեզմանէն հանել՝ որպէս զի սրբապղծութիւն մը գործած չըլլամ ։ Արդէն Զօրավարը 8500 զինուորով հեռացաւ ամրոցներէն, որովհետև պաշտպանութեան այդ գծին այլ ևս պէտք չմնաց ։ Սպանիացիք տակաւին չտեսան Րիվէրա որ Մաչէոյի յաջորդեց. միայն երբեմն կերևի 200 հոգինոց խումբ մը՝ հրամանատարութեամբ Տիւքաս եղբայրներէ միոյն։»—Զօրավար Վէյլէր Բինար-Տէլ-Րիօ նահանգը խաղաղեցնելուն պէս իր զօրքերն եւս քաշելով ուրիշ կէտերու վրայ պիտի ղրկէ ։ Զօրավարն իր յաջողութիւնը կը վերագրէ այն կարգադրութեան որով իր զօրքերն երկու մասի պիտի բաժնէ՝ մէկ կողմէ հալածելով Քուպացիները, միւս կողմէ ալ անոնց ուտեստի փոխադրութիւնն արգիլելով։

—Քի-Ուէսթի մաքսատան տեսուչը ծանոյց ելմտական նախարարութեան ի Ուաշինկթըն թէ գրաւուած է Թհրի Ֆրէէնտս շոգենաւն, որ ռազմամթերք և այլն փոխադրած էր ի Քուպա։ Նաւապետին դէմ դատ պիտի բացուի՝ չէզոքութեան օրէնքն եղծած ըլլալու ամբաստանութեամբ։ Հավանայի պաշտօնական շրջանակաց մէջ կը հերքեն այն լուրը թէ Թհրի Ֆրէէնտս՝ ի Քուպա մարդ և ռազմամթերք տարած և սպանիական թնդանօթակիրներու հետ ալ կռիւ մ'ունեցած ըլլայ։

—Քեյ-Մէյի և Նիւ-Պրունսվիքի մէջ մէկ քանի անձինք (ամերիկեան քաղաքացիք) Վէյլէր զօրավարին պատկերն այրեցին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլինի համալսարանին բնախօսութեան նշանաւոր ուսուցիչ տիւ Պուա-Ռէյմոն մեռաւ նոյն քաղաքին մէջ 78 տարեկան։ Ծնած էր ի Պերլին 1818ին. իր հայրն էր Նէօշաթէլցի (Զուիցերիա) պետական խորհրդական մը. սա միանգամայն ներքին գործոց պաշտօնատան մէջ պետն էր այն դիւանին որուն իրաւասութեան ենթարկուած էր Նէօշաթէլ՝ վարչական տեսակէտով, որովհետև այդ տեղը նոյն ատեն Բրուսիոյ թագաւորութեան մէկ մասն էր։ Տիւ Պուա Ռէյմոն Պերլինի ֆրանսական գիմնազիոնին մէջ սկսաւ իր աստուածաբանութեան ուսումը, սակայն քիչ յետոյ թողլով զայն բնական պատմութեան հետեւեցաւ ։ 1841ին ձեռնարկեց իր աշխատութեանց գործարանաւոր ելեկտրականութեան վրայ, որով զբաղեցաւ ամբողջ իր կեանքին մէջ։ Իր առաջին աշխատութիւնն եղաւ քննական տեսութիւն մը «Թորպեդօ ելեկտրական հոսանքն և ձուկերու ելեկտրաշարժութիւնը»։ Իր ասպարէզին առաջին մասին ըրած բոլոր ուսումնասիրութիւնները՝ 1848էն 1860՝ ամփոփեց մեծ հատորի մը մէջ՝ «կենդանական ելեկտրականութիւն» անունով։ 1851էն ի վեր անդամ էր Պերլինի գիտական կաճառին և 1867ին եղաւ մշտնջենական քարտուղար։ 1858ին յաջորդեց իր վարպետին՝ Եոհաննէս Միւլլէրի՝ իբրև բնախօսութեան ուսուցիչ։ Առաջին կարգի գիտական գրող ալ եղաւ և իր գիտական աշխատասիրութիւններէն զատ ունեցաւ նաև զանազան հեղինակութիւններ։

ԱՆԳԼԻԱ

Տօքթ. Ճէյմսընի երկու մեղսակիցները՝ գնդապետք Կրէյ ու Հուայթ, որք մասնակցած էին Թրանսվալի արշաւանքին, անցեալ շաբթու ազատ արձակուեցան Հօլօուէյի բանտէն, որովհետև իրենց պատիժն աւարտած էին։ Հրաժեշտ տուին իրենց երկու ընկերներուն՝ Սըր Ճօն Ուիլլուպի և հազարապետ Րօպէրթ Հուայթի, որք տակաւին ամիսներով բանտին մէջ պիտի կենան։ Բանտէն ելնելնուն տարբեր ճամբաներ գացին, մին երկաթուղիով մեկնեցաւ. իսկ միւսը՝ գնդապետ Հուայթ՝ այցելութիւն տուաւ Տօքթ. Ճէյմսընի, որ ապաքինած է։ Երկու նոր արձակեալք ըսին թէ ստամոքսի տկարութենէ և անքնութենէ կը տառապին։

ԻՏԱԼԻԱ

Սօրրանթինօ հրամանատարն անցեալ շաբթու Էլլ շոգենաւով Պէնատիր (Սոմալիներու երկիր) ուղեւորեցաւ։ Հրամանատարն, որ արտասովոր պատուիրակի տիտղոս և քաղաքային ու զինուորական լիազօր իշխանութիւն ունի, կերթայ Զէքի հիւպատոսին սպանութեան գործին համար [illegible] արտաքին գործոց նախարարութիւնն առաժմ յաջորդ մը չպիտի կարգէ հարիւրապետ Զէքիի՝ իբրև ընդհանուր հիւպատոս Զանզիպարի։ Սօրրանթինօ հրամանատարին պաշտօնն այն ատեն պիտի դադրի երբ իտալական կառավարութիւնը գաղթավայրը թողու Պէնատիրի առևտրական նոր վարչութեան։ Կառավարութիւնը վերջնական համաձայնութիւն մը չգոյացուց տակաւին առևտրական ընկերութեան ներկայացուցիչներուն հետ։ Միայն որոշուեցաւ այն տարեկան գումարը՝ չորս հարիւր հազար ֆրանք՝ զոր իտալական կառավարութիւնը պիտի վճարէ ընկերութեան։ Մ. Սօրրանթինօ հրաման ստացաւ ամէն կարելի եղած միջոցներով գտնել՝ Զէքի հարիւրապետն ու անոր ընկերացող զինուորականներն սպաննողներն և պատժել յօրինակ այլոց։ Հրամանատարը պաշտօն ունի նաև ուսումնասիրելու այն միջոցներն որք անհրաժեշտ են երաշխաւորելու իտալական հաստատութեանց ապահովութիւնը։

ԿՏԱԿ

ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՈՍԿԻ

Մր. Ուօլդըր Հէնրի Բիրս, նախագահ Պօսդընի «Ուօլդըր Պէքըր Շօքօլայի Ընկերութեան», որ այս օրերս մեռաւ, [illegible] մէկ միլիոն անգլ. ոսկի կտակ մ'ըրած է յօգուտ կրօնական ու բարեգործական հաստատութեանց և յօգուտ իր պաշտօնէից և դժուարակեցիկ վիճակի մէջ չգտնուող ազգականներու և ծանօթներու։ Ասկէ զատ, 100,000 ոսկի կտակեց իր սիրած բանաստեղծին՝ Թոմաս Պէյլի Օլտրիչի ընտանիքին ու զաւակներուն։ Ո՞վ կ'ըսէ թէ Ամերիկացիք «լոկ գործնական ժողովուրդ» են, երբ սիրուած բանաստեղծի մը համար մէկ գրչով 100,000 ոսկի կարող են տալ։

ԼԻՍԷՓՍԻ ՑՈՒՑԱՏԱԿԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻՈՅ ՄԷՋ

Մեծ հետաքրքրութիւն կար տեսնելու թէ Անադոլ Ֆռանս, որ Լէսէփսի յաջորդեց Ակադեմիոյ մէջ, ինչպէս պիտի խօսէր անոր վրայ։ «Մեծ Ֆրանսացին» վրայ քննադատութիւններու կը սպասէին լրագիրք ոմանք։ Անանկ բան չեղաւ։ Հանդուցեալներու վրայ Ակադեմիոյ մէջ արտասանուած կարծիքները միշտ յարգանօք կ'ընդունուին, իբրեւ անկախ կարծիք։ Անադոլ Ֆռանս՝ նշանաւոր մատենագիրը՝ Լէսէփսի վրայ խօսելով, Սուէզի ջրանցքին բացումով մարդկութեան ընծայուած մեծ օգուտները միայն յիշեց։ Ի դիմաց Ակադեմիոյ ընդունող Կրէար եւս նոյն ոճով խօսեցաւ։ Կէս դարէ ի վեր ո'չ մէկ գործ այնքան օգտակար եղած է մարդկութեան, ըսին, որքան Սուէզին բացումը։ Լէսէփսի յանդուգն ձեռնարկութիւնը գովելով, Լէսէփսի համար ըսին թէ սրտին ցաւէն մեռաւ՝ անյաջողութեան մատնուած տեսնելով իր յղացած աւելի մեծ մէկ գործը, Բանամայի բացումը։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿ

Պուլկար կառավարութիւնը Ռուսիայէն դարձող ամէն նախկին սպաներուն գործօն պաշտօն պիտի չտայ բանակին մէջ, այլ հանգստեան թոշակներ՝ իրենց աստիճանին և պաշտօնի տեւողութեան չափով։ Ոմանք կառավարական ուրիշ պաշտօններու մէջ պիտի գործածուին։ Մանաւանդ Ալեքսանդր իշխանի դէմ իրենց ընթացքովը հանրածանօթ Կրուչէվ, Պէնտէրէվ և միւս երկու սպայք առ այժմ պիտի չկրնան Պուլկարիա դառնալ։ Կը մնայ տեսնել թէ այսքանով պիտի չատանա՞յ ռուս կառավարութիւնն, որ իր երկիրը գտնուող այն սպաներուն դատն ընդգրկած է։

ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ

ՈՐ ԻՐ ՍԻՐՏԸ ԳՆՉՈՒԻ ՄԸ ՏՈՒԱՒ

Հունգարիոյ թերթերուն համար օրուան մեծ դէպքերէն մին է Քարաման Շիմէյի պէլժ իշխանուհւոյն Հունգարիա փախչիլը՝ գնչու երաժիշտներու խմբապետին հետ։ Իշխանուհին ամերիկացի միլիոնատէր Քէթրէն Ուօրտի դուստրն է։ Երիկը, պէլժ ազնուական, ամուսնալուծման դատ բացաւ ի Պրուսէլ։ Գնչուն և պերճաշուք գեղափայլ իշխանուհին Շըդուվայսէնպուրկ ժամանեցին, մեծ պանդոկ մը իջան, և նոյն գիշերը փառաւորապէս բազմեցան թատրոնի օթեակի մը մէջ։ Ոստիկանութիւնն հետաքրքրուելով, իմացաւ բախտաւոր սպասէն թէ գնչուն անդամն էր երաժիշտներու շրջուն խմբի մը, և երբ վերջերս Փարիզ զբօսարանի մը մէջ կը նուագէր, իշխանուհին զինք տեսաւ, հաւնեցաւ, և հիմակ որոշած են կարգուիլ, ամուսնալուծման դատին վերջանալուն։ Գնչուին ծնողքը չատ սիրալիր ընդունելութիւն ըրին իրենց անակնկալ հարսին։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Անգլիական աղբիւրներէ առնուած լուրերու նայելով Թառնկ բնիկներու շարժումն, որ յառաջ եկաւ պաճարխտին դէմ ձեռք առնուած միջոցներէն, ծանր վիճակ մը ստացեր է։ Թառնկ կը գտնուի Պէչուանալանտի հարաւ-արևելեան մասին ծայրն որ միացուած է Բարկլէյուսոյ գաղթավայրին։ Շարժման կը մասնակցին վեց-եօթը հարիւր բնիկներ՝ պետ մը հրամանին տակ, և ինչպէս ծանուցուեցաւ նախ յարձակած են պահապան զօրաց վրայ որոց թիւն էր տասնեօթն։ Երկրորդ յարձակման մը միջոցին բնիկներն պարտաւորուեցան հեռանալ իրենց գիւղերէն, երկու անգլիացի և երկու ենթասպայ սպաննելէ յետոյ. այժմ լեռները քաշուած են. կըսուի թէ սպիտակամորթներու հրամանին տակ կը գործեն։ Կառավարութիւնը զանոնք հալածելու համար կըսպասէ նոր զօրութիւններու. երկու հարիւր կամաւորներ արդէն Քիմպըրլիէն ճամբայ ելեր են ։

ՔՈՆԿՕ

Բնիկներու պաշտպան անգլիական ընկերութիւնը նոր ամբաստանագիր մը պատրաստեց Քոնկոյի վարչութեան դէմ։ Պրիւսէլի Ռէֆօրմ լրագիրն հրատարակեց այդ գիրն, որ խիստ երկայն է և ծանր գանգատներ կը պարունակէ։ Ընկերութիւնը կը հաստատէ թէ Քոնկոյի անկախ պետութիւնը չէ կատարած այն յանձնառութիւնները զորս ստանձնած էր ի Պերլին, թէ բնիկներուն համար զրկանքի խիստ դրութիւն մը հաստատած է, թէ թող տուած է որ իր պաշտօնեայք ամէնէն դէշ կերպով վարուին բնիկներուն հետ, թէ իր կամաւորներն ու ազատագրուած կարծեցեալ գերիներն եօթը տարուան զինուորագրութեան մը բռնադատելով, իրական կերպով իր հաշուոյն հաստատած է գերութիւնն, որուն դէմ կռուիլ կեղծած էր, և թէ վերջապէս բրածը խոստովանելու սկսած է, իր բոլոր միջին հրամանագիրներով։ Բնիկներու պաշտպան անգլիական ընկերութիւնն այդ պարագաներու հետեւութեամբ անբաւական կը գտնէ այն յանձնաժողովը զոր Լէօբոլտ թագաւորը կազմած է կաթոլիկ ու բողոքական միսիոնարներէ, և կը խնդրէ անգլիական կառավարութենէն աւելի խիստ միջոցներ ձեռք առնել ի պաշտպանութիւն բնիկներու. միանգամայն կը պահանջէ Պերլինի համաժողովին մասնակցող տէրութեանց միջամտութիւնը։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Թեսալի մէջ հաստատելի բանակետղին ծախքը 150,000 տրախմի կը հաշուուի ։ Պահեստի զօրաց ի զէն կոչուելու հրամանագիրը պիտի հրատարակուի փետրուարի վերջերն և զօրքերը պիտի հաւաքուին մարտին ։ Բանակետղը պիտի կազմեն 13–16,000 հոգի, որոց կէսին պիտի հրամայէ գահաժառանգ իշխանն և կէսին ալ կիւսարժնի զօրավար մը ։ Մարզանքները պիտի տեւեն քառասուն օր ։ Թագաւորը ներկայ պիտի գտնուի ։ Պահեստի սպայներն ալ պիտի մասնակցին մարզանքներուն ։

Միևնոյն ժամանակ մարզանքներ պիտի կատարուին նաւախումբին կողմէ, զոր կը կազմեն զրահաւոր մը, երկու շրջուն մարտանաւ և վեց թորփիլանաւ ։ Հրացաններու քննութեան յանձնաժողովը կուսումնասիրէ այն հրացանն որ վերջերս մասամբ ընդունուեցաւ իտալեան զօրաբանակաց համար ։

—Կիրակի նոր ողողումներ եղան Լիվատիայի մէջ ու շրջակայքը. վնասը խիստ մեծ է. գիւղի մը մէջ 12 մարդեր և բազմաթիւ անասուններ կորուստ պատահեցաւ։ Թեսալիոյ մէջ ալ ողողմունք նորէն սկսան ։ Լարիսա քաղաքը վտանգի մէջ է ։

ԱՐՄՏԻՔ

Հնդկաստանի սովն սկսաւ ազդեցութիւն ընել հարաւային Ռուսիոյ մէջ, ուր արմտեաց գինները կը բարձրանան՝ մտահոգութիւն պատճառելու աստիճան. այս վիճակին տեղի կուտան շահադիտութիւններ կատարող վաճառականք ։ Վլատիքավքասի, Նովորոսիսքի և այլ տեղերու մէջ, ուր ալիւրի չէթվէրթը (գրեթէ երկու հարիւրալիտր) վեց րուպլի էր, տասնի բարձրացաւ ։ Գիներու բարձրացումը յառաջ կուգայ այն մեծամեծ գնումներէն զորս անգլիացիք կընեն ։ Անոնց ներկայացուցիչները Կովկասի հիւսիսային մասին մէջ ամէն կողմ պտտելով արմտիք կը գնեն Հնդկաստանի համար ։ Տեղացի վաճառականներն ալ առիթէն օգուտ քաղելով կրկին գին կը պահանջեն թէ՝ անգլիացիներէն և թէ տեղացի ժողովուրդէն ։

ԹԱՏՐՈՆ Ի ՑԵԹԻՆԵԷ

Սեւ Լեռան Նիքոլա իշխանը թէև կը սիրէ թատերգութիւններն և ինք ալ մէկ քանի հեղինակութիւններ ունի, սակայն իր մայրաքաղաքին մէջ տակաւին թատրոնը գոյութիւն չունէր ։ Իր որդւոյն Միրքօ իշխանին խնդրանօք, որ երաժշտական տաղանդ ունի, թատերական սրահ մը չինուեցաւ, ուր մինչև հիմա միայն նուագահանդէսներ կը տրուէին։ Բայց անցեալ շաբթու առաջին անգամ ըլլալով թատերական ներկայացում մը տրուեցաւ ։ Խաղն էր «Լ'ամօրօզօ տէլլա նօննա» (մեծ մօր սիրահարը) վենետիկեան գաւառաբարբառով, զոր ներկայացուց վենետիկեան խումբ մը ։ Ցեթինեէ, որուն բնակչաց թիւն է 2500, բաւական չէր սրահը լեցնելու, սակայն բոլոր աւագանին հոն փութացած էր իր ամէնէն փայլուն զգեստներով ու զէնքերով։ Սեւ Լեռնցիներու մէջ թէև Վենետիկի գաւառաբարբառը չատ հասկցող չկայ, սակայն հանդիսականք մեծ ընդունելութիւն մ'ըրին ներկայացման ։ Ներկայից մեծ մասն առաջին անգամ ըլլալով ներկայ կը գտնուէր թատերական ներկայացման մը ։

ՀԵՌԱԳԻՐԵՐ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 31 Դեկտ.— Միացեալ Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարին եւ սպանիական դեսպանին միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացեր է, ըստ զեկուցման Սպանիոյ նախարարապետ Մ. Քանօվասի։ Այդ համաձայնութեամբ ինքնօրինութիւն մը կը տրուի Քուպայի՝ նման սպանիական նահանգներուն։

ՄԱՏՐԻՏ.— Մանիլայի մէջ Տոքթ. Րիզալ՝ Փիլիպեան կղզեաց շարժման պետը՝ հրացանի բռնուեցաւ ըստ որոշման Մանիլայի զինուորական ատեանին։

—Փիլիպեան կղզիներու շարժման պետը հրացանի բռնել տուաւ ութ աշխարհական ու երեք կրօնական, որք իրեն գերի ինկած էին։

ՊԵՐԼԻՆ.— Արտաքին գործոց նախարար Պ. ֆօն Մարշալ, որ հիւանդացած էր, սկսած է ապաքինիլ։

ԲԱՐԻԶ.— Ընդհանուր դատախազը մերժեց տը Լէսէփսի, Պլոնտէնի ու Պայհօյի խնդրագիրն որով բողոքած էին Բանամայի խնդրոյն առթիւ իրենց դէմ տրուած բանտարկութեան վճռոյն դէմ։ Դրամական տուգանքի վերաբերեալ վճիռն ութ օրէն պիտի արձակուի։

ՇԻՔԱԿՕ.— Դրամական մեծ տագնապ մը ծագեցաւ, որովհետև առևտրական ու ելեւմտաւորական նոր շահագիտութիւններ ընող տասներկու պանք քանի սնանկացան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Մելպուրնէն կը հեռա-

---

(40)

ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՅՔԱՐԸ

ԿԱՄՔԸ

Եթէ անոր տեղն ըլլար, ուրախութեամբ պիտի չպատասխանէ՞ր այս հրապուրիչ սիրահարին առաջարկներուն։ Ո՞վ կրնար պահել այսքան արժանայարգ ու հաստատ դիրք մը։ Ո՞վ կրնար ունենալ այնքան պաղարիւն քաղքավարութիւն եւ այնքան սիրուն զգուշաւորութիւն։ Մերթ ընդ մերթ այնպէս կը կարծուէր թէ Էլէն չէր ըմբռներ այն պատուասիրական հոգածութիւնն որոյ առարկայ եղած էր։ Էմիլի որչափ ճարտարօրէն զննել այս սիրոյն որ արտաքուստ բան մը ցոյց չէր տար իր զգայութիւններէն։

Տանը մէջ այնպէս կը վարուէին Էլէնի հետ իբր թէ Տիկին Էրօյի աղջիկն ըլլար։ Սենեկապանուհի մը յատկացուած էր անոր մասնաւոր ծառայութեան, եւ ամէն տեսակ նուէրներով յղփացած էր։ Դեռատի աղջիկը բնաւ հագուստ չունէր երբ Տիկին Էրօյի թախանձանաց զիջում ըրած էր։ Էմիլի յանձնուեցաւ Օրիորդ տը Կրավիյլ հետ վաճառատուններն երթալու եւ պէտք եղածները գնելու պաշտօնն, եւ առաջին օրէն երկուքն ալ իրարու հետ մտերմացան։ Լըրըբուլէ ինքն ալ չնորհալի ընդունելութիւն մ'ըրած էր իր աղջկան նոր բարեկամուհւոյն եւ իր տունն հրաւիրած էր զայն ։ Էլէն բնաւ ընդդիմութիւն չէր յարուցած։ Էմիլի այլանդակութիւնը զինքը զարմացուց. անոր բնաւորութիւնն, որ իր այլանդակ կերպարանքին տակ ի բնէ բարի էր, հաճելի եղաւ իրեն։ Գուշակեց այն դառնութեան խմորն որ արտաքուստ կը թթուեցնէր այս ընտիր հոգին։

Կրցաւ ի վեր հանել այն ազնիւ սիրոյ գանձերն որք անոր սրտին խորը կը հնչէին՝ ալիքներու ժխորին տակ թաղուած մարգարիտներու պէս։ Տեսնելով որ նա վշտակիր ու դժբաղդ էր, սիրով կապուեցաւ անոր հետ եւ իր համակ միամիտ ու անխառն ուղղամտութեան մէջ անկասկած երեւցաւ։

Արդ, քանի մը չաբաթ վերջը, այս երկու աղջիկները բոլորովին մտերմացած էին։ Երկար ժամեր կ'անցունէին Էմիլի արհեստանոցին մէջ։ Էլէն սկսած էր յախճապակիի վրայ նկարել մեծ ճաշակաւ, եւ մինչդեռ առջեւը կրծկալաւոր մեծ գոգնոց մը կրելով եւ սեղանին վրայ հակած, վրձինը փափկութեամբ կը շարժէր, Օրիորդ Լըրըբուլէ անոր պատկերը կը գծէր։ Օր մը կէս օրէն վերջ, մինչդեռ Էմիլի գլանիկ մը ծխելով հանգիստ խորհուրդ կուտար Էլէնի, որ արհեստանոցին պատէն վար առնուած պարսկական պնակ մը կ'ընդօրինակէր, ըսաւ իր աշակերտին.

—Ձեր պատկերէն դժգոհ չեմ. չատ աղուոր կ'ելնէ . . . եթէ հաճիք թող տալ ինծի, Բըթիին պիտի ղրկեմ զայն, Համազգային ցուցահանդէսը դրուելու համար։

Էլէն գլուխը վեր առաւ եւ վրձինը վար դնելով.

—Կրնաք ընել ինչ որ հաճոյ թուի ձեզ, բայց իմ դէմքէս աւելի հրապուրիչ ուրիշ նկար մը կրնաք ղրկել։

—Երբոր այսպէս կը խօսիք, անկե՞ղծ էք . . . կամ չէ՞ք գիտեր որ չափէն աւելի սիրուն էք . . . ։ Թողլիա, որ ճանչցող մ'է, այդ կէտին վրայ պիտի կրնայ տեղեկութիւն տալ ձեզ. աչքերը ձեր վրայէն չի հեռացներ։

Էլէնի ճակատը թեթեւ մը կարմրեցաւ, բայց չի պատասխանեց։ Էմիլի ուղեց անոր համբերութիւնը մինչեւ ծայրը սպառել.

—Չէ՞ք նշմարած որ կը սիրէ զձեզ։

—Կը կարծէ՞ք որ Թողլիա իր ժամանակը կորսնցնէ՝ իմ վրաս զբաղելով։

—Անխառն եղիր . . . Բաշ համոզուած է որ չի կորսնցներ իր ժամանակը։

—Այդ պարագային մէջ կը սխալի, ըսաւ Էլէն՝ հաստատ ձայնով։

Էմիլի սփոփման հառաչանք մ'արձակեց։ Թէ Թողլիա կը սիրէր Էլէնը, այդ մասին տարակոյս չունէր։ Աւա՛ղ. չէր կրնար բան մ'ընել որպէս զի ա՛յն զոր կը պաշտէր անյոյս, ուրիշ կիներու երեսը չնայի։ Գիտէր թէ Թողլիա չէր հանդիպած եւ պիտի չհանդիպէր յաճախ անողորմ կիներու։ Բայց իր սիրտը պիտի մորմոքէր, եթէ Էլէն սիրած ըլլար զայն։ Այն բոլոր մրցակիցներուն մէջ, զոր Էմիլի ունենալէ կը վախնար, Օրիորդ տը Կրավիյլ պիտի ըլլար ա՛յն ախոյեանն որուն դժուարաւ պիտի կրնար հանդուրժել։ Իրեն նուիրած բարեկամութիւնը պիտի թունաւորուէր։ Եւ միոյն համար իր ունեցած բարեկամութեան գինը թէ ա՛յնքան կը բաղձար որքան միւսին համար ունեցած սիրոյն։ Հիմա անխառն էր. Էլէն Բլէմանի հրապոյրէն չէր դիւթուած, յաղթական ելած էր այս ահարկու փորձութենէն։ Այնքան խոլոտ բերան մը սուտ չէր խօսեր։

Էմիլի՝ իր փափաքածն իմացած ըլլալով՝ խօսակցութիւնը փոխեց, եւ անոնց միջեւ ա՛լ չխօսուեցաւ Բլէմանի վրայ։

Էլէնի քով ա՛յսքան լաւ յաջողելէ վերջ, ուղեց միեւնոյն հնարքը վերսկսիլ Թողլիայի հետ եւ անոր ծածուկ դիտաւորութիւններն ի վեր հանել։ Գիտէր թէ այս գործն այնքան դիւրին չէր եւ թէ վտանգաւոր մանկամարդէն բոլորովին տարբեր հակառակորդ մ'էր Թողլիա։ Բլէման ի՛նք փափաքելի առիթն ընծայեց Օրիորդ Լըրըբուլէի։ Իրիկուն մը [illegible] անդամին տունէն յատուկ հրաւիրմամբ ճաշելէ վերջ, երբ մեծ սրահը նստած էր եւ համբերութեամբ մտիկ կ'ընէր Տիկին Օլիֆանի որ աւելի յաւակնութեամբ քան ձայնով կ'երգէր Սէֆի սա հիանալի հատուածն. «Արտասուեցէք աչքունք իմ . . .» եւ մինչդեռ գեղանի Անգլուհին ծափահարութեանց մէջէն կ'աւարտէր, Էմիլի Բլէմանի մօտեցաւ եւ Տիանան մատնանիշ ընելով՝ ըսաւ իր սառնակի կերպարանքով.

—Այնքան չատ կրկնեցին իրեն թէ կոկորդին մէջ հարիւր հազար ֆրանք ունէր, որ ահարկու ճիգեր կ'ընէ զանոնք դուրս հանելու համար։

—Շատ ցաւ զգալու է, ըսաւ Թողլիա պաղարիւնով, վասնզի սոսկալի աղաղակներ կ'արձակէ։

—Լաւի այնքան չի գնահատեր այն ծառայութիւնն զոր իրեն մատուցիք, գժտեցնելով զինքն այս սիրելի գեղուհիին հետ . . .

—Այո, հիմա չատ հանգիստ է Բուլանժիէն արուարձանին մէջ։

—Եթէ Օրիորդ տը Կրավիյլ ընդունած ըլլար մեր հրաւէրը, Լաւի ալ եկած պիտի ըլլար։

—Կը կարծէ՞ք որ անկէ չկարենայ զատուիլ։

—Կը կասկածիմ թէ հզօր հակամիտութիւն մ'ունի, զոր Տիկին Էրօ չափազանց կը քաջալերէ։

—Էլէնի հետ ամուսնանալու միտ՞ք ունի։

—Անշո՛ւշտ. կը կարծէ՞ք որ կնութեան առնուելու արժանի կին մը չըլլայ։

Բլէման պատասխան չտուաւ։ Երազուն կերպարանք մ'առաւ, կարծես մոռնալով թէ Էմիլի իր քովն էր։ Էմիլի չհամարձակեցաւ անոր հետ խօսիլ, սակայն այս յանդուգն մտքին մէջ յուզուած մտածութիւնները գիտնալու համար ամէն զոհողութիւն յանձն առնելու պատրաստ էր։ Բլէման քանի մը վայրկեան լռելէ վերջ, ճակատը վեր առաւ եւ սկսաւ խօսակցութիւնը կարծես շարունակելով,

—Թերեւս իրեն պէտք եղած կինն է այս . . ., որ եթէ գիտնայ անոր վրայ ազդեցութիւն բանեցնել, ամէն բան յաջող պիտի ընթանայ։

—Կարծեմ թէ Լաւի հաճելի է անոր, յարեց Էմիլի։

(Շարունակելի)

Թարգմանեց Բ. Մ. ՊՕՂԱՑԵԱՆ

...թէ ասկալի փոթորիկ մը կործաներ է Նէվէրթէր քաղաքը. բազմաթիւ զոհեր կան. նիւթական վնասը խիստ մեծ է։

—Պոմպայի մէջ ժանտախտն երթալով կը սաստկանայ. եւրոպացիներն ալ կը վարակուին։

ՀՌՈՄ.— Պատերազմական նախարարին ծրագիրն՝ ի մասին զինուորական վերակազմութեան՝ 246 միլիոն ֆրանքի ծախք մը պիտի պատճառէ։

ԲԵՏՐՍՊՈՒՐԿ. — Արեւելեան Չինաստանի երկաթուղւոյ բաժնեթուղթերուն համար բացուած ստորագրութիւնն շուտ գոցուեցաւ, որովհետեւ ամբողջին համար փնտռողներ եղան։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 31 Դեկտ. (Եւրէկոյ). — Տեյլի Կրոնիքլ կըսէ թէ Հաբէշաստան զրկուած պատուիրակութիւնը Ֆրանսայի համար խիստ օգտակար արդիւնքներ պիտի ունենայ։

ՀՌՈՄ. — Նախարարաց խորհուրդն իր այսօրուան նիստին մէջ պիտի որոշէ անմիջապէս ի Բօրթօ-Րիքօ բարենորոգումներն ի գործ դնել։

ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԷՅԻՆՃԵԱՆ

Հանրածանօթ ծաղկավաճառ և զարդարող հարսնիքի մոմերու, Գամենոս խանի անկիւնէն փոխադրուած է Զաքմաքճըլար եօքուշ Մեծ Նոր խան վարի յարկ թիւ 47, ուր կը վաճառէ հարսներու համար ծաղկաւէտ կըրլանդներ, քօղքեր, ձեռնոցներ, կօշիկներ ևն. և կը զարդարէ հարսի մոմեր վայելուչ և ճաշակաւոր, համեստ գներով։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ինչպէս ծանուցինք, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ փոխադարձ այցելութեան գնաց Յունաց Ամեն. Տ. Անթիմոս Պատրիարքին ի Ֆէնէր։

Ն. Սրբազնութեան կ'ընկերանային եկեղեցական դասէն՝ Կրօնական ժողովոյ Ատենապետ Տ. Գրիգորիս եպիսկ. Յովհաննէսեան, Տ. Եղիշէ եպս. Դիմաքսեան, Տ. Եղիշէ Ծ. վ. Դուրեան, Տ. Վահան Ծ. վ. Յակոբեան և Արմաշի միաբաններէն Տ. Բաբգէն ու Տ. Մուշեղ վարդապետք։ Իսկ Քաղաքական ժողովոյ անդամներէն Գրիգոր էֆ. Խորեան, Զարեհ էֆ. Տէլլալ և Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան. Նաև Պատրիարքարանի գործակատար Պրընկեան Աբրահամ էֆէնտի, որոնք վեց կառքերու մէջ բազմած՝ ժամը 8ին հասան Ֆէնէր՝ ուր Պատրիարքարանի դուռնէն քահանայից, վարդապետներու և Պատրիարքարանի պաշտօնէից միջոցաւ՝ առաջնորդուեցան ընդունելութեան մեծ դահլիճը։ Տ. Անթիմոս Պատրիարք՝ բարձրաստիճան եկեղեցականներով և աշխարհականներով շրջապատեալ՝ սիրալիր կերպով ողջագուրեց Ամեն. Տ. Օրմանեան Սրբազան Պատրիարքն և յունարէն լեզուաւ՝ հակիրճ բայց իմաստալից հետեւեալ բանախօսութիւնն ըրաւ.

«Տէ՛ր, Ազգն ու Եկեղեցին մեծաւ խնդութեամբ կողջունեն Ձեր Սրբազնութեան նման ուսեալ և բանիբուն եկեղեցականի մ'ընտրութիւնն յաթոռ Պատրիարքութեան Հայոց։ Վստահ եմ որ՝ Ձեր պաշտօնատարութեան օրով ևս՝ Արեւելեան այս երկու քոյր եկեղեցեաց զաւակունք՝ փոխադարձ սիրոյ ու եղբայրական միութեան կապերով առաւել ևս պիտի ամրապնդուին։ Յաջողութիւն և կարողութիւն կը մաղթեմ Ձեզ, և Հայոց ազնիւ Ազգին՝ Աստուածային օրհնութիւնն և անհուն բարիքներ։»

Սոյն բանախօսութիւնը հայերէնի թարգմանեց Զարեհ Տէլլալ էֆ. որմէ յետոյ Ամեն. Տ. Անթիմոս Պատրիարքը՝ ներկայ եկեղեցականներն և աշխարհականները ներկայացուց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ որք էին.

Նիկիոյ մետրապոլիտ Տ. Երոնիմոս, Քաղկեդոնի մետրապոլիտ Տ. Տիմոթէոս, Լեմնոսի մետրպ. Տ. Աթանասիոս, Քարբաթոսի մետրպ. Տ. Սոփրոնիոս, Լեթիցիի մետրպ. և Պատր. փոխանորդ Տ. Վասիլիոս Տիոդորոս և Մակարիոս ու Լաւրենթիոս Արքեպիսկոպոսք. Սինոդի քարտուղարք՝ Տ. Փիրիլոս և Դ. Ֆոթիոս, ևն։

Իսկ Քաղաքական ժողովոյ անդամներէն՝ Քոսդանդինոս Բեթրաքի էֆ., Ալեքսանտրոս Կանքոս էֆ., Եանի Հօճի էֆ., Փ. Քէհոգիս Իքիատի էֆ., և այլք։

Ամեն. Ս. Պատրիարքն ալ իրեն ընկերացող եկեղեցականներն ու աշխարհականները ներկայացուց։ Կէս ժամու սիրալիր տեսակցութենէ յետոյ՝ երկու Պատրիարքունք զիրար ողջագուրելով բաժնուեցան և 12 քահանայք, վարդապետք, դպիրք և Գեր. Փոխանորդն՝ շարական երգելով առաջնորդեցին Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն իր հետեւորդներով ի Մայր եկեղեցի՝ որ այս առթիւ փառաւորապէս լուսազարդուած և լի էր Հայ և Յոյն ժողովրդեան խուռն բազմութեամբ։ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն ու իրեն ընկերացող եկեղեցականք՝ սեղանին առաջ աղօթեցին. յետոյ Ն. Ամենապատուութիւն ելաւ Պատրիարքական աթոռն և հայերէն լեզուաւ հակիրճ բանախօսութիւն մ'ըրաւ, Նախ առաքելական ողջոյն տուաւ ներկայ ժողովրդեան, մաղթելով որ Աստուծոյ շնորհն անպակաս ըլլայ Արեւելեան երկու եկեղեցեաց զաւակներուն վրայէն և անոնց մէջ տիրող եղբայրական սէրն ու միութիւնն ամէն ժամանակէ աւելի հաստատուն և տեւական ընէ։

Ապա միեւնոյն հանդէսով առաջնորդուեցան եկեղեցւոյ դուռն՝ ուր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն և իրեն ընկերակցող եկեղեցականք ու աշխարհականք՝ իրենց եղած սիրալիր ընդունելութեան և պատիւներուն համար շնորհակալութիւննին յայտնելով՝ մեկնեցան ժամը 9 1/2 ին։

Ցաւօք կը ծանուցանենք որ՝ համբաւաւոր Գեղագիր-Ուսուցիչ Մեծ. Կարապետ էֆ. Եազմաճեան երէկ գիշեր առ Աստուած փոխեցաւ ի հասակի 70 ամաց։

Յուղարկաւորութեան հանդէսը կը կատարուի այսօր՝ Խասգիւղի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին։

Էտիրնէէն կը գրեն մեզ Դեկտ. 18 Թուականաւ.

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ՝ քաղաքիս Առաջնորդարանին հասած հեռագիր մը աւետեց թէ Հայ բանտարկեալք կայսերական ներման արժանացած են. Նոյն հեռագրով Ս. Պատրիարքն հրամայած էր նաև այս առթիւ աղօթել վասն արեւշատութեան Ն. Կ. Վեհափառութեան։ Ուստի, կիրակէ օր Առաջնորդանիստ եկեղեցւոյ մէջ Առաջ. Տեղապահ Արժ. Տ. Արսէն քահանայ Դերձակեան հեռագրոյ պարունակութիւնն աւետելով ժողովրդեան, խրատեց ներկայները ճանչնալ այս բարձր շնորհից արժանիքն և միշտ հպատակութեան շաւղէն չշեղիլ՝ որպէս չէր շեղած մինչեւ ցայժմ և ասկէ վերջն ալ արժանանալ կայսերական մեծամեծ շնորհներու և աւարտեց իր խօսքն աղօթելով վասն երկարութեան կենաց Վեհ. Սուլթանին։ Նոյն օր կէս օրէ յետոյ Արժ. Տեղապահ Հայրն, իր հետ ունենալով Ընդհ. Ժողովոյ Ա. Ատենադպիր Կ. Բանթիկ էֆէնտին և Քաղաքական Ժողովոյ Ատենապետ Աբրահամ էֆէնտի Փափազեանն այցելութիւն տուաւ Վալիմ. Կուսակալին և կայսերական այս մեծ շնորհին համար շնորհակալութիւն յայտնեց. Հետեւեալ օրն ալ եկեղեցւոյ մէջ կատարած բանախօսութեան մէկ պատճէնը մատոյց Վալիմ. կուսակալին։ Ն. Վսեմութիւն թէ Տեղապահ Հայրն և թէ Ազգին ներկայացուցիչները սիրով ընդունելով մեծարեց և ըսաւ թէ Օգոստափառ Վեհապետն մեր՝ միշտ անպակաս պիտի ընէ Իր շնորհն ու հովանին Իր սիրելի հպատակ Հայ ազգին վրայէն։ Հեռագիրը նոյնութեամբ հեռագրաւ հաղորդուեցաւ Տիմէթօքայի, Տէտէ Աղաճի և Կիւմիւլճինայի հոգեւոր իշխանութեանց և յանձնարարուեցաւ այն տեղեր եւս աղօթել Ն. Կ. Վեհափառութեան արեւշատութեանը համար։ Դէպքերու առթիւ Գըրճաալի աքսորուած Ուզուն Քէօփրիւցի մի Հայ և Ադր. Պոլսոյ մէջ բանտարկուած և երեք տարւոյ բերդարգելութեան դատապարտուած Պ. Լեւոն Մ. Փափազեան ազատ արձակուեցան։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ այրի տիկին Բեյուզ Գույումճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնք եղած են Ազգային Հիւանդանոցիս.

Մեծապատիւ Տեարք

Եղիա էֆ. Շահպազ	108 ղրշ.
Գ. և Ս. Աստարճեան էֆ.ք	108 »
Անիքտոս էֆ. Աճարոնեան	108 »
Տոքթ. Աղեքս. Պէյլէրպէյեան	108 »

(Կնքէ)

ՀԱՅԱԳԻՆ

	Ղրշ.
Գրիգոր էֆ. Ստեփանեանի ձեռամբ	80
Նիկոմիդիացի «զաւակաց մայր մը»	40
Թադէոս Ս. Թադէոսեան	20
Գ. Մ.	40

«Բիւզանդիոն»ի Խմբագրատունը զրկուած այս գումարներ Ս. Պատրիարք Հօր տրամադրութեան ներքեւ դրուած են՝ նուիրատուներուն բաղձանքին համեմատ։

Ս. ՄՆՆԴԵԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Հետեւեալ անձինք ստորեւ նշանակեալ գումարները զրկած են «Բիւզանդիոն»ի Խմբագրատունն, իբրեւ նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի, Ս. Մննդեան այցելութիւններէն զերծ մնալու համար.

			Ղրշ.
Յարութիւն	էֆ.	Մոստիչեան	20
Յովհաննէս	»	Մոստիչեան	20
Աւետիս	»	Թէրզիպաշեան	20
Յովհաննէս	»	Պառաւեան	20
Թադէոս	»	Ս. Թադէոսեան	20
Գրիգոր	»	Աչճեան Նիկոմիդիացի	20
Նազար	»	Երամեան	20
Աբրահամ	»	Շատանեան	20
Տքդ. Բ. Իւթիւճեան			20
Գ. Մ.			20

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Սամիքէի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Յունաց Պատրիարքարանին խառն ժողովոյ անդամներէն Անտոն Սուրլա էֆէնտիի։

Զօրլուի գայմագամ անուանեցաւ Լօտէմիչի նախորդ գայմագամ Հասան Խուլուս էֆէնտի։

Ա. կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Գատըգիւղի Յունաց մետրապոլիտ Տ. Եւսեբիոսի։

Գ. կարգի Օսմանիյէ՝ Ալասոնիայի մետրապոլիտ Տ. Նիկոդիմոսի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Տէրութեան ու կառավարութեան վարչութիւնն կանոնաւոր ու ապահով կերպով ընթանալու և երկրին բարգաւաճումն ու ապահովութիւնն տեւական ընելու և զարգացնելու համար պէտք է կարող, հմուտ, պարկեշտ և հաւատարիմ պաշտօնեաներ ընտրել որք միջոցն են օրինաց, կանոնաց, հրամանաց ու հրահանգաց գործադրութեանը. Այս պարագաներու կարեւորութիւնն անգամ մ'եւս աւելցուցած են կիրառումն այն բարենորոգմանց որք շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին ի գործ կը դրուին։ Մեր Օգոստափառ Վեհապետն, որուն բարձրեալն Աստուած երկար կեանք շնորհելով անսասան պահէ փառապանծ Գահուն վրայ, կը փափաքի որ Իր երկիրներն բարգաւաճին և ամէն դասակարգի հպատակները զարգանան։ Կայս. սոյն բարձր նպատակին աւելի համաձայն գործելու համար Քաղաքային Պաշտօնէից Յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որուն կազմութեան եղանակին և պարտականութեանցը յատուկ կանոնագիրն անցեալները հրատարակուեցաւ։ Արդ նկատելով որ գաւառաց ելմտական ու էվգաֆի հաշուակալներու, կրթական տնօրէններու և Տէֆթէրխանէի պաշտօնեաներու օրինական պարտականութիւնք ելմտական ու քաղաքային տեսակէտով խիստ կարեւոր, են որով եթէ Կայս. Իրատէով ընտրուին կամ պաշտօնանկ ըլլան, այդ պաշտօններ աւելի վստահելի ձեռքերու պիտի յանձնուին, ուստի Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է Կայս. Իրատէով, ծանուցուեցաւ որոց որ անկ է թէ այդ պաշտօններու համար Կայս. հրաման ստացուի։

—Զինուորական հաստատութեանց նպաստողներու յատուկ շքադրամին համար հետեւեալ կանոնագիրը պատրաստուեցաւ.

Յօդուած Ա.—Կայս. Իրատէով շքադրամ մը հաստատուեցաւ որ պիտի տրուի Օսմանեան երկիրներու արու ժողովուրդէն անոնց որք զինուորական հաստատութեան համար քսան ոսկի և անկէ աւելի գումար մը կը նպաստեն։

Յօդ. Բ.—Շքադրամին մէկ կողմը՝ դափնիի մը ճիւղին մէջտեղ նշանակուած են «ի նշան հայրենասիրութեան» խօսքն ու թուական մը. միւս կողմը Թուղրան ու օսմանեան զինանշանն, որուն ներքեւ շքադրամի արժանացողին անունը։ Ունի կանաչ ժապաւէն մը և ուրիշ շքադրամներու նըման պաշտօնապէս կը գործածուի։

Յօդ. Գ.— Զինուորական հանգանակութեանց կեդրոնական յանձնաժողովը տումարով մը պիտի որոշէ անուններն այն անձանց որք ըստ Ա. յօդուածին նպաստ տուած են։ Յետոյ Կայս. Իրատէով ու Պէրաթով շքադրամը պիտի տրուի նոյն տումարով արժանի դատուած անձերու։

Յօդ. Դ.—Թէեւ օսմանեան հպատակ այրերը միայն պիտի մասնակցին այդ հանգանակութեան, սակայն կիներն ու օտար հպատակներն ալ եթէ մասնակցին և ըստ նախորդ յօդուածին նպաստ տան, նոյնպէս պիտի արժանանան այդ շքադրամին։

Յօդ. Ե.— Մամլոյ միջոցաւ պաշտօնապէս պիտի հրատարակուին շքադրամ ստացողներու անունները։

21 Րէճէպ 1314
14 Դեկտ. 1312

—Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ կազմեալ և զինուորական հաստատութեանց նպաստ հաւաքելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովին կողմէ կատարուած հանգանակութեան գումարն հասաւ 3,827,901 ղրուշի։

ՄԻՐԱՃ ԿԻՃԷՍԻ. — Այսօր բոլոր նախարարք և բարձրաստիճան պաշտօնատարք կայս. պալատ գացին և Միրաճ Կիճէսիի առթիւ իր շնորհաւորութիւնները մատուցին։

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ Պաշտօնէից Յանձնաժողովը պիտի հաստատուի Պետական Խորհրդոյ պաշտօնատան վերի յարկն որ այժմ կը կահաւորուի։

ԲԱՆՏԵՐԸ.—Դատական գործոց նախարարութիւնը, Թուրքիոյ մէջ գտնուած բանտերուն մէկ վիճակացոյցը պատրաստելով, հրատարակած ու մեծ տէրութեանց մէկ մէկ օրինակ զրկած էր. Փրանսական կառավարութիւնն ալ Փրանսական բանտերուն 1893 տարւոյ վիճակացոյցէն մէկ օրինակ փոխադարձաբար զրկած է Բ. Դրան։

ՆՈՐ ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔ.—Ներքին գործոց նախարարութեան ուղղեալ վարդան ստորագրութեամբ խնդրագիր մը կառաջարկէ 20 ական կամ 10 ական փարանոց դրոշմ փակցնել շերամի հօնտերու այն տուփերուն վրայ որք Եւրոպա կը ղրկուին։ Առաջարկուն կը յուսայ թէ ասկէ մեծաքանակ հասոյթ պիտի գոյանայ ի նպաստ օսմ. գանձուն։ Սոյն խնդրագիրն ելմտական նախարարութեան յանձնուած է ի նկատողութիւն։

—Առաջարկուեցաւ ձեռնհաս իշխանութեան մէկ ղրուշնոց դրոշմաթուղթ փակցնել այն պտուտուներու վրայ զորս ծխախոտի ու թէնպէքիի խանութպանք կուտան՝ Րէժիի վարչութենէն իրենց կատարած գնումներու համար։ Այդ կերպով ելմտական գանձուն տասը հազար ոսկւոյ հասոյթ մը պիտի գոյանայ։

—Նմանօրինակ առաջարկութիւն մ'ալ եղաւ ոչխարի, մետաքսի և ոգելից ըմպելիներու տուրք գանձման եղանակին համար, ուրկից նոյնպէս հասոյթի նոր աղբիւր մը պիտի գոյանայ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ. — Թուրքիոյ և Ռումանիոյ միջեւ կնքելի առեւտրական դաշնագրին բանակցութեանց մասնակցելու համար, ռումանական դեսպան Մ. Ճուվարայի եղբայրը լիազօր պատուիրակ կարգուած ըլլալով, նախընթաց օրը մայրաքաղաքս հասաւ և երեք ռումանական դեսպանին ու նախապէս եկող ուրիշ երեք ռումանացի պատուիրակներու հետ Բ. Դուռն երթալով՝ տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։ Յետոյ Թուրքեւռումանական յանձնաժողովն իր առաջին նիստն ըրաւ Արտաքին գործոց Նախարարի Խորհրդական Վսեմ. Տաւեան Յարութիւն փաշայի պաշտօնատեղին։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔ. — Հանրային պարտուց վճարման յատկացեալ հասոյթք, վերջին տագնապի պատճառաւ ոչ միայն չեն պակսած, այլ և անցեալ տարւոյ վերջին ամիսներուն հասոյթէն շատ աւելի եղած են և յառաջիկային ձեռք առնուելիք նոր տնօրինութեանց շնորհիւ, աւելի պիտի շատնան, կըսէ Իգտամ իր այս առուր թուով։

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ.— Ելմտական նախարարութեան հանգստեան վիճակի կոչուող նախկին պաշտօնեայներէն Ալի Րիզա էֆէնտի, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհեալ արտօնութեամբ, գիտական և արհեստական նոր հանդէս մը պիտի հրատարակէ որ շաբաթը մէկ անգամ պիտի լոյս տեսնէ։

ՏՈՒԳԱՆՔ. —Ճամբաներու և խճուղիներու շինութեանց անձնապէս աշխատելու պարտական եղող ժողովուրդն եթէ իր պարտականութիւնը կամ անձամբ և կամ դրամով չկատարէ որոշեալ պայմանաժամու մէջ, տուգանաց կը դատապարտուի ըստ կանոնի։ Սելանիկի կուսակալութիւնը ձեռնհաս իշխանութեան տեղեկագրած ըլլալով թէ ժողովուրդն աղքատութեան պատճառաւ չէ կարող այս տուգանքը վճարել, խնդրած է որ այս տուգանքը չպահանջուի ժողովուրդէն։ Բ. Դուռն ի պատասխանի ծանուցած է թէ անձնական աշխատութեան փոխարէն պարտք ունեցողներէն ո՛վ որ որոշեալ միջոցի մը մէջ իր պարտքը վճարէ, այնպիսիէն տուգանք չառնուի։

ՀԱՆՔԱՑ նախարարութիւնը խորհրդակցութիւններ կը կատարէ Պուլկար Տաղի հանքին համար։ Առաջարկուեցաւ որ անոր շահագործումն ընկերութեան մը յանձնուի։

ՆԵՐՈՒՄ.— Գասթէմունիյի Օրուճօղլու Հասան, որ մարդասպանութեան համար մահուան դատապարտուած էր և տասնեւութ տարիէ ի վեր Սինոպի բանտը կը գտնուէր, ներման արժանացաւ՝ ծերացած և անբուժելի հիւանդութեամբ մը վարակուած ըլլալուն համար։

ՊՈԼՍՈՅ Ապահովութեան Սնտուկին դեկտեմբեր 1էն 16 հետեւեալ մուտքն ու ելքն ունեցաւ.

ՄՈՒՏՔ

	Ղրշ.	փր.
Սնտուկին յանձնուած դրամ	506,948	10
փոխատուութեանց տոկոս ու գլխավճար	907,127	10
	1,414,075	20

ԵԼՔ

	Ղրշ.	փր.
Փոխատուներուն տրըուած տոկոս ու գլխավճար	952,707	
Փոխ տրուած դրամ	381,578	10
Հանգստեան Թոշակի սնտուկին եղած պարտքի ի հաշիւ վճարում	50,000	
	1,384,385	10

ՏԱՐԵԳԼՈՒԽ.— Այսօր եւրոպական տարեգլխու առթիւ դեսպանատանց մէջ շնորհաւորական ընդունելութիւնք կը կատարուին։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ Բէլլէրօֆօն զրահաւորն անցեալ օրն երբ Սեւ ծովէն դուրս կելնէր, Գավագի բացերն անիւը կոտրեցաւ, սակայն կրցաւ առագաստ պարզելով Գավագի մտնել։ Շոգենաւն երեք նաւաքարշներու միջոցաւ Սալը Բազարի առջեւ բերուեցաւ, ուրկից Ոսկեղջիւր պիտի տարուի նորոգուելու համար։

ՏՈՔԹՈՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

Հաստատուած յամին 1852

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, տէնթ ջէուալըն (ըստ տարիքի), ժամոզոլըն, էն աղափ արփառնոլըն երաշխաւորեալ։ «Սկոբիբթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամհանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ-Փողոց Բերա (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշդ Զըպուգճեանց դէմ)։

Գատըգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած Խրիսովէլի փողոց ամէն օր։

Յ. Գ. — Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի ատամնաբոյժերու, ձմեռները կիրակի օրերն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

20 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ

Օսմ. քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	Օ. Ո.	22	28
Ամենէն բարձր գին	»	22	32
Ամենէն վար գին	»	22	24
Օսմանիյէ	»	74	—
Ռումէլիի երկաթ.	փր.	103	1/8
Րէժի	»	13	15
Քաէսի ժէնէրալ օթթօմ.	»	7	15

Օսմ. Ապահ. ընկեր.	»	3	90
Թրամուէյ բաժնեթ.	ղրշ.	6	90
» ժուիսանս	»	2	40
Սիկառէթ Ա.	»	1	30
Սիկառէթ Բ.	»	1	25
Սօս. Օթ. Շմնժ է Վալ.	Ա. Ո.	3	03
Ձէն. Թօպաքօ Բօրթ.	շիլին	—	07.1
Ձէն. Էնթէրբրայզ	»	—	09.5
Թրամուէյ պարտաթ.	փր.	485	—
Տէրքօսի ջուրի ընկ.	»	342	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	453	—
Թրանվայ	»	35	—

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քօնսօլիտէ մէկ օրուան	Օ. Ո.	»	1	75
» ութ	»	»	4	18
Ռում. երկ. մէկ	»	»	—	—
» » ութ	»	»	—	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	109	17
Փարիզ 3 »	փր.	22	95
Ֆիօրին մանտա	»	10	87 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

20 ֆրանքնոց	ղրշ.	88	16
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Բօլ Էմբէրիալ	»	89	30
Մէճիտիյէ արծաթ	»	108	15
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	58

Այս առաւօտ Բարիզէն եկած հեռագրոյ նայելով, երէկ գիշեր Բարիզի Սակարանին մէջ Գոնսոլիտը 20.55ի, Փրանք Ռումէլ. երկ. 103էն 101.50 փր. Րէժին 314 փրանք, Օսմանիյէն 346 փրանք, Պանք Օթթօմ. 532 փրանք, Փրանսական Ռանթը 102.36 փր. գիներով գոցուեր են։

Ղալաթիոյ Սակարանը գոց է այսօր եւրոպական Տարեգլխին առթիւ։

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԳՈԼԷՃ

ԸՆԴ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՄԲ

Մ. Մ. ՖՕՌ ԵՂԲԱՐՑ

(Բէրա, Թէբէպաշի փողոց, Բիւ 2 Ռուսիոյ դեսպանատան ետին.)

Ուսմանց ծրագիրը նոյն և նման է գաղղիական լիսէներու ծրագրին. Խնամով կ'աւանդուին տեղական լեզուներ. Թուրքերէն լեզու շաբաթը չորս անգամ. Հայերէն շաբաթը երեք անգամ։ Այս վերջին ուսումն յանձնուած է Յ. Գուրգէն էֆէնտիի, որ քաջածանօթ է մայրաքաղաքիս մէջ. 12—4

ՏԱՐԵԳԼԽՈՒՆ ԻՆՉ ՆՈՒԷՐ ՏԱՄ

ԱՌՆԷՔ

Դրպանի Յուշատետր—օրացոյց

Այլեւս հարկ չկայ գրպանի ժամանցի կամ տետրակ գործածել. Գրավաճառ Թորոսեան էֆէնտի 1897 տարւոյն յատուկ յուշատետր—օրացոյց մը տպագրել տուած է որ իբր տետրակ գործածուելէ ի զատ մասնաւոր յարմարութիւն մ'ունի բարեկամական նուէրի։

Բազմազան եւ ընտիր կազմ

Ընտիր լաթակազմ 2 1/2 ղրշ.—Նոյնը ոսկեզօծ եւ ճարտար թեղով 4 ղրշ. — Ընտիր շակրէն եւ Ռուսիայ, մատիտի տեղով ու ժապաւինաւոր գին 7 1/2։

Գնեցէ՛ք այս յուշատետրէն։

Ազատեցէք նուէր տալու մտմտուքէն։

Կը գտնուի ամէն հայ գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին Մէրճան, Մարգարեան գրատուն եւ Զագմագճըլար Վալիտէ խանի կից ՆՈՐ ԳՐԱՏՈՒՆԸ։

Գաւառաց Թղթատարի ծախքը գրատունը կը վերաբերի։ 1—10

ՍԱՐԷՆ ՁՈՐԷՆ

—Ի՞նչ է ժամացոյցը.
—Ժամանակին սրտի բաբախումը։

—Ո՞րն է կանանց հաճելի ժամանցը.
—Բամբասանքը։

—Ո՞վ է իմաստուն մարդը.
—Նա որ գիտէ համակերպիլ։

—Ո՞վ է իմաստուն կինը.
—Նա որ քիչ կը խօսի։

—Ի՞նչ է հրեշտակը.
—Ներդաշնակութիւնն որ կը տիրէ երկու կնկան մէջ։

ՌՈՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA À S^T PÉTERSBOURG

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ.

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	67,000,000 »
1895 ի հասոյթք	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀՒՈՒՐՄՈՒԶ — Ղալաթիա, Բալուգճի՝ վրայ (Հին Մուսաւորան շէնքը) — Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕՏՕՐ ՌԷԹՌԷՆ

—Ի՞նչ է հարստութիւնը.
—Պատմութեան մը որ խել մը մարդոց մերկութիւնը կը ծածկէ։
—Ո՞րն է հարստութիւնը.
—Ունեցածին յարգը գիտնալ։
—Ի՞նչու կը սիրեմ զքեզ.
—Զիս սիրելուս համար։
—Ի՞նչու մարդիկ շատ կը բաղձան.
—Կենաց վախճանը փութացնելու համար։
—Ո՞ւր է դրախտը.
—Ամուսնական կենաց երջանկութեան մէջ։
—Ո՞ւր է օձը.
—Կանանց խորամանկութեան մէջ.
—Ո՞վ է ամէնէն գեղեցիկը.
—Նա որ գեղեցկագոյն ձիրքեր ունի։
—Գեղեցկութիւնը մշտատե՞ւ է.
—Վարքին հարցուր։
—Ի՞նչ բան աւելի հրապուրիչ է.
—Վայելչութիւնը։
—Ի՞նչ է աղքատութիւնը.
—Շատ մը խնձերու սանձը.
—Ի՞նչ է բաղդը.
—Բան մը որուն դուն ուրեք արժէքը կը գիտնանք։
—Բաղդը գոյութիւն ունի՞.
—Զգիտի հաւատալ, եթէ չունենէի մօրեղբայրներ որ ամբողջ բաղդ ծնած են։
—Ի՞նչ է հարստութիւնը.
—Բան մը չարժեր եթէ միջոց մը չէ բարեգործութեան։
—Ի՞նչ է բարեպաշտութիւնը.
—Քննելին քննած ըլլալ եւ անքննելին խաղաղ սիրտով պաշտել։

ՄԵՂՈՒ

L'ANCRE ԼԱՆՔՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄ. 153 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 1871ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄ. 206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Կոմս Էտմոն Զիշի, կայս. եւ արք. Ծերակոյտի խորհրդական, Նախագահ
» Ռոտոլֆ Հոեոս, փոխ-Նախագահ
» Ժօզէֆ Հոեոս, կայս. եւ արք. Ծերակոյտի խորհրդական
» Ֆոլման Նաֆօ » »
» Անթուան Բրոֆէց տ'Օսբէն
Թէոտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ - Ինկէնհայմ

Կառավարական Տնօրէն
Պ. ԺԱՆ ՄԻԼԻՔ կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սաւուճօղլու, ԼԷՕՆԷԼ ՊՕՆՏ։
Գլխ. Գործակալ ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Պօնսաճօղլու խան Թիւ 7

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ — ՀԻՄՆԵԱԼ 1828 — 1828 L'UNION DE PARIS — ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ — ՀԻՄՆԵԱԼ 1829

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ ՎԱՆԴՈՄ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 15, ԻՒՐ ԱՊԱՐԱՆՔԻՆ ՄԷՋ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ		
Դրամագլուխ	Ֆր.	10,000,000
Պահեստ	»	7,650,000
Թղթապանակի մէջ	»	69,246,000
Հասոյթ 1892 տարւոյ	»	16,000,000
Հատուցուած վնաս	»	176,000,000

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ		
Դրամագլուխ	Ֆր.	10,000,000
Պահեստ	»	104,500,000
Ապահովագրութիւնք	»	250,000,000
Հասոյթ 1892 տարւոյ	»	17,750,000
Հատուցուած վնաս	»	65,000,000

Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. կայս. Պանքան։
Մանրամասնութեանց համար դիմել առ մասնաւոր Տնօրէն Տ. ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ Կ. Պոլիս, Կալաթա, Գարաքէօյ Եէնի-Խան Ա. յարկ։

ԶՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑ 1897 ԹՈՒԻՆ

ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Հրատարակիչ. — Ն. Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Հրատարակուեցաւ 1897 տարւոյ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ, որ բաց ի բուն Օրացոյցէն, կը պարունակէ հարիւրաւոր բարոյական առածներ, զուարճալիքներ, պատմական, գիտական, վիճակագրական կարեւոր տեղեկութիւններ, ընտանեկան դեղեր, վէպեր, մանրավէպեր, բանաստեղծութիւններ, և ի մասնաւորի 1895 եւ 96 տարւոյ Տարեցոյցին մէջ հրատարակուած Մեծ. Ա. Փանոսեան Էֆէնտիի Օգսէնի Նամակին Պատասխանը։

Կեդրոնատեղին է Նշան Կ. Պէրպէրեանի տպարանը, Կ. Պոլիս, Էսկի Զապթիէ ճառտէսի Թիւ 61 եւ ամէն հայ գրավաճառաց քով։

Ղալաթիա, Բօմիսիօն խանի ներքեւ Մեծ. Ս. Վարդի, և Եօրկանճըլար Խանի տէսի Ռուման և Ընկ. վաճառատուներ. Օրթագիւղ Պէտրի Պ. Վ... խանութը։

Գին 6 ղրշ.

ՏՈՒԹՈՐ Պ. ՇԷՐՊՕՆՈՑ ԿԱՄ ՀՈԳԵՓՈԽԵԱԼՆ

Թէոֆիլ Կօթիէի էն հետաքրքրաշարժ և իր տեսակին մէջ առաջին աքանչելի վէպ մ'է, կը ծախուի Զագմաքճըլար Եօքուշու Թիւ 29 Թովհան էֆ. Աչճեան գրատունը. գին 4 ղրշ.։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆԻ

ՆՈՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ և բնական ու բնապատմական գիտութեանց, Պատկերազարդ. Ա. Տարի։ Կրնայ ծառայել միանգամայն իբրեւ ընթերցանութեան դասագիրք։ Գին 3 ղրուշ։

ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔ ԳՐԱՀԱՇՈՒՈՑ, Թուաբանական խնդրոց լուծմանը համար կիրարկուած. Մանկավարժական ուղղութեամբ. Աշակերտաց մասն. Գին 3 ղրուշ։

ՆՈՅՆ, Ուսուցչաց մասն կամ Բանալին. Գին 3 ղրուշ։

ԱՐՈՒԵՍՏ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ եւ Վաճառականական գիտելիք. Պարզ տումար եւ կրկնատումար։ Դիւրուսոյց մեթոտ։ Ամէն մարդ կարող է ինք՝ն իրեն սորվիլ։ Գին 6 ղրուշ։

Կեդրոնատեղի Մարգարեան գրատուն Մէրճան

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԲԵՐԱ

Բերայի Պատ. կրթ. խնամակալութեան հսկողութեան տակ հաստատեալ կիրակնօրեայ առեւտրական վարժարանի Ե. շրջանը սկսաւ նոյեմբեր 3, կիրակի օր, ժամը 6ին, Էսաեան վարժարանի մէջ.

Եօթն ամսոյ մէջ, միայն կիրակի օրեր 3 ժամ դբաղմամբ պիտի ուսուցուին.

1. Վաճառականութիւն. — Առեւտրական օրէնք եւ սովորութիւնք, առեւտրական թղթոց զանազանութիւն ու գործածութեանց եղանակներ.

2. Տոմարակալութիւն. — Պարզ տումար, կրկնատումար եւ ամէն տեսակ ընթացիկ հաշիւներ.

3. Հաշուագիտութիւն. — Առեւտուրի մէջ պատահած ընդհանուր հաշիւներ, սեղանաւորական գործառնութիւնք եւն։

Վճարումն է ամսական 20 ղրուշ կանխիկ։

Դիմել Էսաեան վարժարան Բերա ՑԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ Վկայեալ Համբուրկի Առեւտրական վարժարանէն

ՀԱՅԱՌՈՏ ԴԱՍԱԳԻՐՔ ... ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ... փոքրիկ աղջկանց համար։

Պատկերազարդ Ա. տարի։ Յօւսիկ Վ. Պ. Էսմէրեան. Հրատարակիչ Յ. Մատթէոսեան. Կ. Պոլիս. Գին $3^1/_2$ ղրուշ։

Այս պզտիկ գիրքը «Բիւզանդոն»ի մէջ քննադատուելով բաւեցաւ թէ «իրական յառաջդիմութիւն մ'է այն». մենք ալ կը յանձնարարենք թէ՛ Պոլսոյ և թէ՛ գաւառներու բոլոր աղջկանց վարժարաններուն.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԱՐ
906,000,000 ՖՐԱՆՔ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒՐՈՊԱ

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'Իթալիէն 1, 3 էրլէ Բէլբէթէ փողոցի անկեան շէնքին մէջ

1845 հիմնուելէն ի վեր

Ապահովագր. Ներու վճ. 1,123,000,000

1895ի տարեշրջան

Ապահովագրեալներու վճ.	87,000,000
Հասոյթ	196,000,000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000,000

1896 յունուար 1

Աւանդք և անշարժ կալուածք յ'Եւրոպա	40,000,000
Յաւելեալ դրամագլուխ	124,000,000
Արդի ապահովագրութիւնք	4,141000000

Տեղեկագրական տպագրեր

Շահաբաժիններու բաղդմամբ և ապահովագիներու վերադարձմամբ ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ, սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան. Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով Ընկերութենէն փոխառութիւններու առնելու գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա Յ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ. Վօյվօտա փողոց, Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՊՕՂՈՍ ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏԱՆ

«Համառօտ Իրագիտութիւն». Գին 3 ղրշ։ «Նախատարերք Բնագիտական եւ Բնապատմական գիտութեանց», Բ. տարի. Ենովք Թէյեանի. Գին 5 ղրշ։ «Տարրական Թուաբանութիւն», մասուոր եւ գրաւոր, Դավաֆեան Ա. եւ Բ. տարի, երկրորդ տպագրութիւն, յաւելեալ եւ բարեփոխեալ. Գին 4 ղրշ։ «Միջին Ընթացք Թուաբանութեան» Դավաֆեան, մասուոր եւ գրաւոր, Գ. եւ Դ. տարի. Գին 5 ղրշ։ «Բարձրագոյն Ընթացք Թուաբանութեան» մտաւոր եւ գրաւոր, Դավաֆեանի, Ե. եւ Զ. տարի. Գին 10 ղրշ։ «Գործնական Քերականութիւն» Անգղիերէն լեզուի, ըստ Տ. Ք. Թ. Թովմաս Կասպէմի, բոլորովին նոր եւ դիւրուսոյց մեթոտով, Գ. Թ. Ց. Գին $12^1/_2$ ղրշ։ «Ընթացք ի գրոց Բարբառ» Բ. տարի, հաւաքածոյք ի Նախնեաց եւ յարդեաց հանդերձ քերականական բացատրութեամբք. Բ. տպագրութիւն ճոխացեալ եւ բարեփոխեալ, Ե. վարդապետ Դուրեանի. Գին $7^1/_2$ ղրշ։

Գրատանս մէջ բաց ի ասոնցմէ կը գտնուին ամէն տեսակ, հայերէն, գաղղիերէն, անգղ. եւ թուրքերէն գրեանք չափաւոր գիներով։

Մեծաքանակ գնողաց համար զգալի զեղչ։ 7—7

ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԴՐԱՄԱԳԼ. 200,000,000 ՖՐ.
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
Գարաքէօյ Եաղլըքճըլար Յօթ Հալլաճեան խան
ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Պոլիս Սուլթան Համամ Համբարձումեան խան

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ կը կատարէ Պանքայի ամէն գործողութիւններ. արժէթուղթի վրայ փոխատուութիւն. հաշուընթացներ կը բանայ արժէթուղթեր դրաւ առնելով. փոխանակագիր կը հանէ Ֆրանսայի ու օտար երկրաց զանազան հրապարակներու վրայ. Վարկի թուղթեր կուտայ. Սակարանի յանձնարարութիւններ կը կատարէ. վճարումներ կ'ընդունի, և պայմանաժամաւոր պօնօներ կուտայ որոշեալ պայմաններով.

ՊՈԼՍՈՅ ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործեր. ապրանքի փոխարէն փոխատուութիւններ կ'ընէ. ապրանքներ կ'ընդունի իբրեւ անպարտ աւանդ մինակ զետեղման վարձքն առնելով և կամ Պոլսոյ և օտար երկիրներու մէջ վաճառելու յանձնառութեամբ։

ԹՈՄԱՍ ԱՓԼԻԱՐՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ ... ՀԸԼԻ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՕՏԵՍԱՅԻ

Իսկօ, շոգենաւը, նաւապետ Ուսզըն, ընդհանուր վաճառքով, Հըլէ հոս հասաւ։

Տուրօ շոգենաւը, նաւապետ Մաքքըրմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 18ին և 31ին հոս կը սպասուի։

Մուրիլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառք կ'ընդունի այժմ ի Հըլ և ամսոյս 31ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՉՕ. գործակալք.

Թիւ 17-18, Բիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑԵԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՔԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլեայի և Պոնթոսի միջեւ կանոնաւոր բանող

Մինկրէլի շոգենաւը դեկտ. 9 ին (Ն. Տ.) կէս օրէն չորս ժամ յետոյ Նովօրոսիսք պիտի ուղեւորի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում հանդիպելով։

Արմէնի շոգենաւը դեկտ. 15 ին (Ն. Տ.) Մարսիլիա պիտի ուղեւորի կէս օրէն չորս ժամ յետոյ։

Ա. կարգ	245	Ֆրանք	
Բ.	»	175	»

Ուղեւորներու ... նաւուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՔՈՒԼ Մումհանէ փողոց Թ. 1

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆԸ

Մահմուտ Փաշայի 211 և Ղալաթիա Գարաքէօյ (Կամուրջին քով, Պօժօնի խանին անկիւնը) թիւ 9.

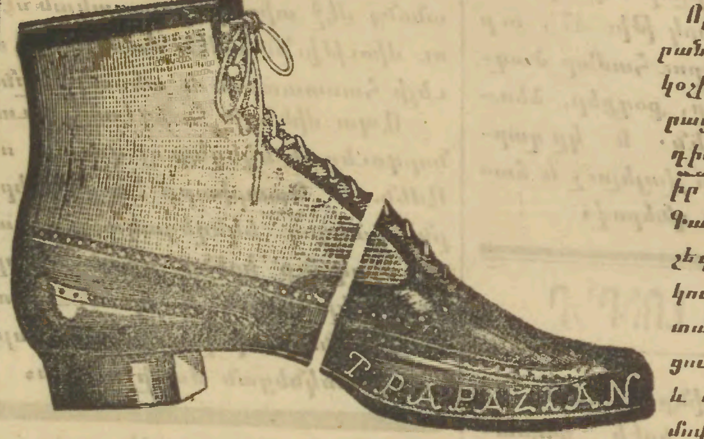

Որ տարիէ մը ի վեր ապրանաց ազնուութեան համար կօշիկներու գիները բարձրացուցած էր, վերջերս ի դիւրութիւն և ի գոհացումն իր արգոյ յաճախորդաց Պոլսոյ առաջնակարգ կաւշեգործներէն մեծ քանակութեամբ ապրանք բերել տալով գիները նորէն իջեցուցած է. ունի ամէն ձեւի և ամէն չափու վրայ խնամով պատրաստուած կօշիկներ, նաեւ չափու վրայ կօշիկներ շինելով ամէն նրբաճաշակ եւ գժուարահաճ գնողներն իսկ ամենայնիւ կը գոհացնէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ. — Պատուէրաւորներուն 10 ղրուշ աւելի։

Բոթին գալոշ	95	105	կլասէ
Մանթարլը բոթին	75		
Կէթայ	75-80	85	»
Բոթին	68	75	»
Ըսկարբին	55	60	»

Հ. ԵՒ Ա. ՍԷԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՑԱՄԻՆ 1878, ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

Թօփհանէ խան Սուլթան-Համամ, աղբիւրին մօտ Թիւ 4 Սէրվիչէն ապարանին կից, Կ. Պոլիս

Արտասահմանէ և Նորաձեւութեան վերաբերեալ ամէն տեսակ ապրանքներ

ՊՈՍՏԷ. — Պարզ և Մուսլինի վրայ, բանուած ամէն լայնքով. մասնաւորապէս օծիտի համար ճոխ տեսակներ, Վօլաններ Եհրաներու համար։ — ՏԱՆԹԷԼԱ. — Վալանսիէն, Դուռօ, Թիւլ, Քէօրիւր, Շանթիյեր, Պուրթօն, Իսլանտէզ ամէն տեսակ, Մետաքսէ, Քթանէ և Բուրդէ։ — ԲԱՍՄԱՆԹՐՐԻ. — Պունձուքով, և առանց Պունձուքի Մետաքսեայ և ոսկեզօծ զանազան տեսակներ, Մօթիֆ, Կառնիթիւռ, Սէնթիւր, Մառապու, Փետուր եայլն։ ԳՕՐՍԷԼԱ. — Կրօն, Մուաէ, Սաթէն, Ֆանթէզի, Շանժան, Թաւշեայ ամէն տեսակներ ամէն լայնքով։ — ԳՐԷՔ ԵՒ ԿԱԶ. — Գուէր տը Շին, Գուէր Անկլէ, Գաէրլիս, Կազ, Կաբճաւոր, պարէծ բուրդ և մետաքս, Թալլաթան, Մուսլին եայլն։ — ՑԱՔԷՕԼ. — Ամէն տեսակ Թանթէրյէ, Ցաքէօլ Ֆիշիւ, Շարբ, Անտալուզ, Դիլաարկի վէլօ, Թիւլ վարագոյր բանուած և Տանթէլայէ, ծրարով և պատրաստ շինուած ծիլինցուներ։ — ՁԵՌՆՈՑ. — Կաշիէ, Մետաքսէ և Քթանէ։ — ՔՈՌՍԷ. — Գաղղիական ընտիր և ձեւաւոր, պարզ, Բըլուշով և մետաքսէ։ — ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՔՕՂԵՐ. — Կըռունքի համար տղու հագուստ և գլխարկ։ — ԲՈԴԵՂԷՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ. — Շալ Ֆիշիւ եայլն։ — Շալեր. — Շալ Դաւաձներու համար, ծաղիկով նաև Ֆինօ Շալ Էքօսէ ամէն մեծութեամբ։

Ամենքն ալ առաջնակարգ գործարաններէն բերուած։ Ճաշակաւոր և հարուստ զանազանութիւն։ ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ և աժանութիւն։ Մեծաքանակ և Փոքրաքանակ վաճառումներ։

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի և Արեւելքի միջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Աւմէնիան	10500	Էճիրշիրն	3500
Բէնգրիան	10500	Բըրժիըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլըմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ձօրճիան	8000	Անատոլուցիան	2500
Պոսդոնիան	8000	Ալզաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինձօ	900
Վալօնիան	3700	Օբօրթօ	800
Ֆլօմինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրաժանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի և Արեւելքի միջեւ շաբաթը երկու անգամ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Սամարիա	3574
Էդրուրիա	7718	Մարաթոն	2403
Սէրվիա	7391	Ադլաս	2393
Աւրանիա	7268	Սարակօսա	2166
Բավոնիա	5587	Թարիֆա	2246
Սէֆալոնիա	5517	Բալմիրա	2144
Կալլիա	4809	Թրինիտատ	1899
Սայթիա	4557	Մօրօգգօ	1855
Ալէբբօ	2143	Պրիթիշ Քուին	735
Քէտար	1876	Քարինդիա	5598
Շէրպուր	1614	Սիլվանիա	5598
Գադալոնիա	4845	Քամբանիա	12950
Պօթնիա	4531	Լուքանիա	12950

Շէրպուր շոգենաւն հոս կ'սպասուի դեկտ. 13/25ին ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈՒԻ գործակատար Ալիքօխաճու խան, Թիւ 4 Ղալաթիա